LAISVE
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y., 11417
Tel. MIchigan 1-6887

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY
Dukartsavaitinis
Dalyje Queens apskrities (N. Y.) $10.00
Kanadoje $10.00
Kitur užsienyje $12.00
Jungtinėse Valstijose $9.00
Pavienio egzemplioriaus kaina 10 centų

PRICE 10c

No. 6 * * * * * Ozone Park, N. Y., 11417 Penkt., sausio (Jan.) 22, 1965 * * * * * METAI 54-ieji

KRISLAI

Po inauguracijos Martynas Bacevičius Jovarui 85 metai! Pagerbtas K. Baršauskas

— Rašo **R. Mizara** —

Taigi prezidento Lyndono Johnsono ir viceprezidento Humphrey inauguracinės iškilmės praėjo. Abudu vyrai mūsų šalies politiniame gyvenime nebenaujokai; abudu turi užtenkamai patyrimo.

Dabar liekasi tik palinkėti jiem sveikatos ir ryžto vadovauti mūsų kraštui.

Prezidentas Johnsonas yra paskelbęs daug gerų pažadų Amerikos žmonėms. Liekasi palaukti ir pamatyti, kaip jis tuos pažadus vykdys gyveniman.

Prezidentas sako, kad jis sieksis Ameriką padaryti **Didingąja Bendruomene** — panaikins skurdą, kovos už pasaulinės taikos išlaikymą. Mes tegalime tik palinkėti, kad tie pažadai būtų realizuoti.

Viskas labai daug priklausys nuo to, kaip patys darbo žmonės laikysis: jei jie veiks, budės, kovos, tai ir laimės, gyvenimas darysis pakilesnis, geresnis, šviesesnis. O jei snaus, nieko neveiks, tai bus kaip buvo.

—:—

O mirtis vis šienauja, kerta mūsų senosios kartos žmonių gyvybes. Štai Čikagoje mirė įžymus veikėjas **Martynas Bacevičius,** ilgametis visuomeninkas.

Man teko susipažinti su Martynu prieš apie 40 metų. Jis mano dėmesį atkreipė savo punktualumu ir energija. Atmenu, jau tuomet velionis buvo nuolatinis "Vilnies" laikraščio korespondentas — nuolat rašydavo žinias vyriausiai iš Roselando, kur jis gyveno. Parašydavo ne tik iš lietuviškų organizacijų veiklos — parašydavo iš darbovietės. Jis dirbo Pullmano kompanijos fabrike.

Velionis niekad nenutraukė ryšio su laikraščiu. Po to, kai Martynas su žmona Adele Marcijonaite įsigijo farmą, gyveno Indianos valstijoje, jis vis sekė visuomeninį gyvenimą ir nuolat savo nuomonę reiškė straipsniais per "Vilnį," dažniausiai pasirašydamas Petriškio slapyvardžiu.

Kitais žodžiais, velionis gyveno ne tik sau, o ir visiems mums. Tegu jis ilsisi ramiai, o jo našlei, broliui Motiejui ir visiems artimiesiems mūsų visų nuoširdi užuojauta!

—:—

Šių metų sausio 12 d. sukako 85 metai amžiaus seniausiam lietuviui poetui — **Jonui Krikščiūnui-Jovarui.**

Tai vargdienių poetas, savo eilėmis žadinęs, budinęs sodžiaus vargdienius.

Jovaras ramiai gyvena Šiauliuose. Savo gimtadienio proga gavo daug sveikinimų iš jaunimo ir senimo.

Visų laisviečių vardu sveikinu garbingąjį jubiliatą. Lai jis būva sveikas ir drūtas!

—:—

Anglijos Komunistų partija leidžia įdomų dienraštį "Daily Worker," kuriam šiomis dienomis sukako 35-ri metai.

Deja, pas mus, Jungtinėse Valstijose, per metų eilę ėjęs "Daily Worker" šiandien tebeleidžiamas tik du kartu per savaitę. Anglų kalba darbininkiškas dienraštis čia būtinai reikalingas.

—:—

Lietuvos Komunistų partijos Centro Komitetas ir Ministrų Taryba nutarė įamžinti atminimą pernai mirusio profesoriaus **Kazimiero Baršausko.**

Bus išleisti K. Baršausko moksliniai straipsniai, jo vardu bus pavadinta viena Kauno Politechnikos instituto laboratorija, taip pat Tunelio gatvė Kaune bus pavadinta mokslininko vardu.

L. B. Johnsonas inauguruotas Jungtinių Valstijų prezidentu

Washingtonas. — Sausio 20 dieną Lyndon B. Johnsonas buvo inauguruotas Jungtinių Valstijų prezidentu. Jis JAV prezidento pareigas eina nuo 1963 metų lapkričio 22 dienos, bet tada, po nušovimo prezidento John Kenedžio, Johnsonas buvo prisaikdintas orlaukyje be jokių apeigų.

Jungtinėse Valstijose yra tradicija, kad naujai išrinktas prezidentas sausio 20 dieną būtų inauguruotas.

Į šias Johnsono apeigas buvo kviesta 100,000 žmonių. Suprantama, buvo tikėtasi, kad dalyvaus apie 25,000. Priešakyje Kapitolio buvo įrengta daugybė suolų svečiams.

Jau iš vakaro eilėje viešbučių Demokratų partijos

Prezidentas Johnsonas

Viceprezidentas Humphrey

vadai, senatoriai ir gubernatoriai turėjo banketus.

Trečiadienį, sausio 20 d., Kapitoliuje, Johnsonas priėmė priesaiką nuo JAV Aukščiausiojo Teismo pirmininko Earl Warreno, o viceprezidentas Humphrey nuo atstovų buto pirmininko J. W. McCormacko. Apeigose dalyvavo protestantų, katalikų, žydų ir stačiatikių (graikų) kunigai.

Paskui buvo paradas Pennsylvania Ave. nuo Kapitolio iki Baltojo Namo, o vėliau įvyko priimtuvių baliai: National Guard Armory, Mayflower, Shoreham, Sheraton-Park ir Statler-Hilton viešbučiuose.

Buvo užpuolęs Dr. Kingą–negrų vadą

Selma, Ala. — Kada negrų vadas Dr. Martin Luther Kingas atėjęs į Alberto viešbutį, kuriame negrų neįleisdavo, siekė užsiregistruoti, tai baltasis šovinistas jį užpuolė.

J. G. Robinson, 26 metų amžiaus, priklausąs segregacinistų organizacijoms, puolė Kingą, du kartus kirto kumščiu. Kada policija sugriebė Robinsoną, tai jis dar du kartus spyrė Kingui į kojas.

Socialistinės šalys Centrinėje Europoje

Varšuva. — Centrinėje Europoje yra aštuonios socialistinės šalys, tai: Albanija, Bulgarija, Čekoslovakija, Rytų Vokietija, Lenkija, Jugoslavija, Rumunija ir Vengrija. Jos bendrai užima 491,186 kvadratines mylias ir turi 120,000,000

Iš jų mažiausia yra Albanija, kuri užima 11,046 kvad. mylių plotą ir turi 1,500,000 gyventojų, didžiausia Lenkija, nes ji užima 120,360 kvad. mylių ir turi 31,500,000 gyventojų.

Tarybų Sąjunga vėl įspėjo J. Valstijas

Maskva. — Tarybų Sąjungos vyriausybė vėl įspėjo Jungtines Valstijas, kad jos susilaikytų nuo karo provokacijų prieš Šiaurės Vietnamo respubliką.

Dienraštis "Pravda", rašydamas apie TSRS persergėjimą, sako, kad lai agresyviai elementai nedaro sau iliuzijų, kad jie galės nesavaliauti. Tarybų Sąjunga jau lapkričio 27 dieną pareiškė, kad jeigu JAV puls Šiaurės Vietnamo respubliką, tai TSRS vietnamiečiams gelbės.

Diplomatai laukia rimto pareiškimo iš Varšuvos, kur TSRS ir Europos liaudiškų respublikų respublikų vadai laiko konvenciją.

Hanojus. —Kada apie 30 Jungtinių Valstijų bombonešių puolė Laose liaudiečius, degino kaimus ir bombardavo vieškelį, tai gynybos jėgos nušovė keturis JAV bombonešius.

Saigonas. — JAV ir Pietų Vietnamo žvalgyba tvirtina, kad Kinija patraukė prie Šiaurės Vietnamo daugiau militarinių jėgų ir naujų "MIG-21" kovos lėktuvų.

Saigone, Hue ir kituose miestuose budistai demonstravo prieš Pietų Vietnamo militaristų valdžią. Hue mieste policininkai šaudė į demonstrantus, 4 studentus nušovė, o apie 40 sužeidė.

Per šešias savaites 30% po prievarta draftuotų į Pietų Vietnamo militaristines jėgas vietnamiečių pabėgo.

Hanojus. —Sausio 15 dieną, iš Laoso pusės, atskrido trys Jungtinių Valstijų bombonešiai ir iškulkosvaidžių šaudė į Moungo Tipo kaimelio gyventojus, Ky Sono rajone, Šiaurės Vietname. Yra užmuštų moterų ir vaikų.

Washingtonas. — Jungtinių Valstijų militaristai pripažino, kad JAV karo lėktuvai puolė Laose svarbų susisiekimo vieškelį, sunaikino tiltą, bombardavo miestelius. Jie sako, kad ir ateityje tą pakartos, jeigu matys, kad tas gelbėja Pietų Vietnamo militaristams laimėti karą prieš partizanus.

Jakarta. — Indonezijos laikraščiai rašo, kad Jungtinių Valstijų agresyvė politika pietryčių Azijoje nusako Indonezijai artėti su Kinija ir Šiaurės Vietnamu, kad pastatyti jėgas prieš agreswvią politiką.

Pekinas. —Kinijos Užsienio ministras pareiškė, kad Jungtinės Valstijos tuojau turi sulaikyti Laoso bombardavimus, nes priešingai jos susilauks kontrsmūgio.

Jungtinės Tautos. N. Y.— Keli delegatai iš Afrikos valstybių kalbėjo už tai, kad reikia daryti spaudimą į tas valstybes, kurios jau turi branduolinių ginklų, kad jie būtų panaikinti.

Tarybų Sąjunga protestuoja

Maskva. — Tarybų Sąjungos Užsienio ministerija įteikė protesto notas Jungtinių Valstijų ir Vakarų Vokietijos ambasadoriams.

Ji protestuoja prieš NATO ruošimą pastatyti branduolinių minų linijas Vakarų Vokietijoje ties Rytų Vokietijos ir Čekoslovakijos sienomis.

"Izvestijos" ir kiti TSRS laikraščiai citavo Vakarų Vokietijos laikraščius, kurie aprašė tuos NATO planus.

Pastatyti branduolines minas NATO posėdyje pasiūlė Vakarų Vokietijos generolai su JAV generolo W. W. Quinno užgyrimu.

LAIVAI SUSIDŪRĖ, VIENAS NUSKENDO

Le Havre, Prancūzija. — Anglų kanale susidūrė JAV laivas "Lucille Bloomfield" ir prancūzų tankeris "Port Manech". Prancūzų laivas nuskendo, viena moteris ir vaikutis labai apdegė ir mirė.

Paryžius. — Sulaukęs 86 metų amžiaus mirė kardinolas Gerlieris.

Kuboje JAV bazė jau pasigamina vandens

Washingtonas. — Seniau JAV karo laivyno bazė, Guantanamo įlankoje, gėlą vandenį ir elektros jėgą gaudavo iš Kubos. Pablogėjus JAV ir Kubos santykiams imtasi statyti fabriką, kuris išdruskintų jūrinį vandenį ir gamintų elektros jėgą.

Fabriko pastatymui ir įrengimui išleido $10,000,000. Dabar jis jau veikia. Per parą išdruskina 2,250,000 galionų vandens, kainuoja po $1 kiekivenas tūkstantis galionų. Dabar ši JAV karo bazė jau apsirūpina gėlu vandeniu ir elektros jėga.

LOTYNŲ AMERIKOJE — LIAUDIES FRONTAS

Maskva. — Lotynų Amerikos politiniai veikėjai ir studentai sako, kad pabaigoje 1964 metų susidarė liaudies fronto jėgos Venezueloje, Kolumbijoje, Gvatemaloje, Paragvajuje ir Haiti respublikoje.

Sakoma, kad tam pasitarnavo sumažėję ginčai tarp TSRS ir Kinijos komunistų.

Melbourne. — Okeanijos kontinentas yra mažiausias pasaulyje. Jį sudaro Australija ir Naujoji Zelandija. Jis užima 2,950,000 kvadratinių mylių plotą ir turi tik 17,000,000 gyventojų.

NEW YORKE DAUG VAIKŲ SUDEGA

New Yorkas. — Šią žiemą jau daug vaikučių sudegė, kada jų motinos buvo išėjusios įvairiais reikalais. E. Malone, Bronkse, išėjo iš namų tik 15 minučių, per tą laiką įvyko gaisras ir sudegė jos 6-ių mėnesių kūdikis.

DAUGIAU ŽMOGŽUDŽIŲ VYKSTA Į KONGO

Leopoldville. —Savanorių į Tshombės jėgas atvyko iš Belgijos, Prancūzijos ir Italijos. Jie atvyko kariauti prieš Kongo liaudiečius.

Savanoriai gauna po $17 per dieną. Kas jiems moka, Tshombės valdžia nepasako.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Pekinas. — 1964 metais Centrinėje Kinijoje labai gerai užderėjo ryžiai. Bet Kinija pirks maisto užsienyje, nes per vienerius metus gyventojų skaičius padaugėjo virš 30,000,000.

Paryžius. — Prancūzijos prezidentas De Gaulle prieš Vakarų Vokietijos revanšistų reikalavimus atimti nuo Lenkijos plotus į rytus nu Oderio ir Neisse upių.

Vancouveris, Kanada. — JAV karo laivas "Whiehurst" susidūrė su norvegų laivu "Hoyanger", abu laivai nukentėjo.

Varšuva. —Lenkijoje pagamintas filmas "Kautynių spalva", kuriame vaizduoja lenkų partizanų kovas prieš hitlerininkus.

Pekinas. — Malaizijoje, kuri turi 10,000,000 gyventojų, yra 3,000,000 kinų.

Londonas. — Anglija plės prekybą su Kinija.

New Rochelle, N. Y.—Indonezija parduoda savo ambasados namą į Jungtines Tautas. Namas vertas $100,000. Kaip žinia, Indonezija pasitraukė iš Jungtinių Tautų.

Washingtonas. — Kovai prieš vargą ir skurdą bus pradėta 88 nauji projektai, kurių pravedimui skiriama virš 100 milijonų dolerių.

Washingtonas. — JAV pareikalavo, kad Lenkijos ambasados militarinis atašė Kazimierž Mizior tuojau išvažiuotų.

Londonas. — Vasario 17-21 dienomis čionai lankysis Bulgarijos premjeras Stanko Todorovas.

Selma, Ala. — Areštavo 70 negrų, kurie bandė užsiregistruoti balsavimams.

Saigonas. — Jau ir vėl prasidėjo nesutikimai tarp Pietų Vietnamo militaristų.

Labai svarbi konferencija

Varšuva. —Čionai vyksta labai svarbi konferencija, kurioje dalyvauja: Tarybų Sąjunga, Bulgarija, Lenkija, Čekoslovakija, Rytų Vokietija, Rumunija ir Vengrija.

Nuo TSRS dalyvauja A. Kosyginas, L. Brežnevas, Gynybos ministras maršalas Radijonas Malinovskis, Užsienio ministras A. Gromyko ir eilė kitų vadų. Panašių vadų yra atstovaujamos ir kitos socialistinės valstybės.

Maskva.—TSRS siūlo nukelti Afro-Azijos valstybių konferenciją iš kovo į gegužės mėnesį, kuri planuojama Alžyre sušaukti.

Tuscaloosa, Ala. — Komedijantas Dick Gregory su negrais ėjo į šešias valgyklas, kur pirmiau neįleisdavo negrų, ir nebuvo jokių nesusipratimų.

Washingtonas. — JAV atominės jėgos specialistai sako, kad Tarybų Sąjunga, Semipolatinsko srityje, požemyje, išsprogdino labai galingą branduolinę bombą.

Chicagoje mirė M. Bacevičius

Chicago. — Sausio 13 dieną, vakare, po ilgos ligos mirė Martynas Bacevičius, sulaukęs 74 metų amžiaus.

Jungtinėse Valstijose išgyveno apie 52 metus. Iš Lietuvos buvo Šakių apylinkės. Prieš virš 30 metų jis buvo "Vilnies" administratoriumi. Priklausė prie liet-

tuvių pažangiečių organizacijų.

Nuliūdime paliko žmoną Adelinę, brolį Motiejų ir kitų giminių. Palaidotas sausio 18 d. Lietuvių Tautiškose kapinėse.

LAISVE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

PUBLISHED BY THE LAISVE, INC.

Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N. Y. 11417
Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911 —— ROY MIZARA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$9.00	Canada, Lat. Amer., per year,	$10.00
United States, per 6 months	$5.00	Canada, Lat. Amer., 6 months,	$5.50
Queens Co., per year	$10.00	Foreign countries, per year,	$12.00
Queens Co., per six months	$5.50	Foreign countries, 6 months,	$6.50

Siaubingos žinios iš sostinės

VĖLIAUSIOMIS dienomis eina gandai, kad prezidentas Johnsonas galvoja apie naujus ir labai pavojingus žygius mūsų šalies užsieninėje politikoje. Jis jau beveik esąs nusitaręs padidinti pagalbą dabartinei fašistinei militarinei diktatūrai Pietų Vietname. Toji pagalba būsianti tokia, jog Vietnamo valdžia galės savo armiją padidinti dar 100,000 vyrų. O reikia atsiminti, kad dabartinė P. Vietnamo armija susideda iš apie 500,000 žmonių, neįskaitant apie 30,000 ginkluotų amerikiečių "patarėjų". Taigi, pridėjimas dar šimto tūkstančių vyrų reikštų, kad mūsų vyriausybė pasiryžusi pilti į tą civilinį karą naujus bilijonus dolerių. Tai be galo pavojingas būtų toks prezidento nutarimas.

Taip pat, pranešama, prezidentas galvoja apie padidinimą militarinės pagalbos Kongo Čiombės fašistinei valdžiai. Tai irgi, aišku, pareikalautų šimtų milijonų dolerių.

Ar tai šitokiuo nauju avantiūrų keliu mūsų prezidentas vykdo savo pasižadėjimą siekti pasaulinės taikos?

Mes už sen. Morse pasiūlymą

SAUSIO 17 DIENOS "The New York Times" sudėtos dvi dviejų įžymių amerikiečių nuomonės mūsų karo Pietų Vietname reikalais. Vienos nuomonės laikosi senatorius Wayne Morse, o griežtai priešingos Henry Cabot Lodge, buvęs Amerikos delegacijos Jungtinėse Tautose galva.

Mums patinka sen. Morse argumentacija. Jis nurodo, kad mes negalime karo Vietname laimėti ir nelaimėsime. Anais metais tokį karą prakišo prancūzai. Dabar mes jį neišvengiamai turėsime prakišti. Todėl sen. Morse siūlo tuojau iš Pietų Vietnamo pasitraukti su visomis ginkluotomis jėgomis.

Kaip tik priešingai gi argumentuoja Lodge. Siūlymą pasitraukti iš P. Vietnamo jis skaito ne tik nepraktišku, bet ir labai pavojingu žygiu. Tai reikštų, girdi, Pietų Vietnamo atidavimą komunistams. Be to, Lodge esąs įsitikinęs, kad, dar labiau įsitraukdami į tą karą, mes galį jį anksčiau ar vėliau laimėti.

Ponas Lodge atstovauja toms Amerikos imperialistinėms jėgoms, kurios norėtų visus tarptautinius klausimus spręsti ginklais. Turime ginklų, turime atominę jėgą, na, tai ir reikalaukime, kad visas pasaulis mūsų klausytų ir šoktų pagal mūsų muziką! Bet tie idijotai nepagalvoja, kad tokia taktika neišvengiamai vestų į atominį pasaulinį karą. O kas tokiame kare laimėtų ir kas po tokio karo iš mūsų pasaulio bepaliktų, jau šimtais ir tūkstančiais kartų buvo parodyta pačių geriausių žmonijos galvų.

Nejaugi tie sutvėrimai mano, kad mes aukštai iškėlę ginklą laikysime ir niekas neišdrįs mums pasipriešinti? Juk tas pats Pietų Vietnamas duoda kaip tik priešingą pavyzdį. Tokia ten vietinė amerikiniais ginklais ginkluota armija nepajėgia sutriuškinti žmonių pasipriešinimo. Tai juk turėtų būti gera pamoka visiems tokiems galvočiams, kaip Lodge ir Goldwateris, kad viena ginklų jėga negalima visą pasaulį išgąsdinti ir valdyti. Jie turėtų suprasti, kad visur, kur tik reakcinė jėga pakels galvą ir susilauks Amerikos ginklų pagalbos, kils rūstus žmonių pasipriešinimas. Kišimas galvos į Kongo civilinį karą arba tęsimas avantiuros P. Vietname stato pasaulinę taiką į pavojų ir puldo Amerikos prestižą žmonijos akyse.

Matė tai, ką norėjo matyti

KOMERCINĖS spaudos korespondentas Max Frankel kadaise skaitėsi gana liberališku žmogumi. Kartais jam pavykdavo ir labai teisingai dalykus įmatyti ir juos savo korespondencijoje pavaizduoti. Bet, atrodo, Frankel pakeitė savo pažiūras. Tai aiškiai matosi iš jo visos eilės korespondencijų, šiomis dienomis tilpusių "The N. Y. Timese", kuriose jis giriasi "teisingai" nušviečiąs gyvenimą ir nuotaikas socialistiniuose kraštuose. Du mėnesius jis praleidęs Lenkijoje, Čechoslovakijoje, Vengrijoje, Rumunijoje, Bulgarijoje bei Jugoslavijoje. Visur jis landžiojęs ir šniukštinėjęs. Na tai dabar ir rašo, ir pliekia!

Visa bėda su tuo žmogum bus tame, kad jis ten vyko tam tikrais aiškiais sumetimais, siunčiamas ir finansuojamas riebiosios komercinės spados. Klausinėjo ir kalbėjosi su tais elementais, kurie tebežiūri į fašistinę praeitį tose šalyse su išsiilgimu. Aišku, kad jie nepatenkinti naujuoju gyvenimu. Aišku, kad jie apipylė Frankelį tokia informacija, kokios jis ieškojo.

Nė vienoje Frankelio ilgų korespondencijų pastraipoje nesimato nuoširdumo, troškimo teisingai painformuoti "Times" ir kitų laikraščių skaitytojus teisingomis žiniomis apie liaudies gyvenimą ir laimėjimus socialistiniuose kraštuose. Tą jovalą, tas kritikas jis galėjo gražiai suredaguoti ir sėdėdamas Niujorke bei Washingtone.

Ką su tais savo šmeižtais Frankelis pasieks? Ar dėlei tų jo "argumentų" prieš socializmą minėtų kraštų žmonės ims ir atsisakys socializmo? Kvaila būtų tai įsivaizduoti. Viskas, ką jis pasieks, tai su savo tomis korespondencijomis dar labai suklaidins dalį amerikiečių, kurie jau ir taip negalėjo didžiuotis apie supratimą tikrosios padėties socialistiniuose kraštuose. Gaila, kad tokie buržuaziniai rašeivos atsisako arba nepajėgia suprasti šių dienų tikrovę ir tikisi socalizmą sukritikuoti mulkinimu savo nelaimingų skaitytojų.

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

STIPRINS VEIKLĄ PRIEŠ TARYBŲ LIETUVĄ

Lietuvių tautos atplaišos ir vėl turėjusios "pasitarimą," kurio tikslas buvęs sustiprinti propagandą prieš Tarybų Lietuvą. Konferavę raketieriai iš Amerikos Lietuvių Tarybos ir VLIKo. Jie nusitarę šiemet pradėti "tikrą ofensyvą," nes, mat, šiemet sukanka 25 metai, kai Lietuvos liaudis nuvertė savo išnaudotojus ir pradėjo naują gyvenimą.

Klerikalų "Draugas" (sausio 13 d.) šaukia visus tikinčiuosius aktyviškai įsijungti į tą "ofensyvą." Girdi, "vieni savo darbu, kiti geru, stipriu žodžiu, kiti plunksna, o visi aukosime piniginę auką, be kurios visa mūsų akcija susilpnėtų."

Ko jau ko, bet tikėkime, kad lietuvių tautos priešams "stiprių žodžių" tai tikrai nepritruks. Jie turi labai ilgus ir miklius liežuvius, ir jais galės plakti kaip beišmanydami. Bet kas su jais skaitysis? Tik sufanatizuotos davatkos. Rimtas, susipratęs lietuvis seniai puikiai juos pažįsta ir į tuos jų "stiprius žodžius" nekreips jokio dėmesio.

DAR VIENAS LABAI PLEPUS GRABORIUS

Niujorko klerikalai aną dieną pasikvietė prof. Dr. Juozą Fretą jiems padėti susidoroti su komunizmu. Na, ir prof. Fretas jiems kalbėjo, geriau pasakius, juos ramino. Jis turėjo atsakyti jam pastatytą didelį, didelį klausimą, būtent: "Ar tarptautinis komunizmas suirs?" Pranciškonų "Darbininkas" (sausio 15 d.) sako, kad profesorius Apsireiškimo parapijos salėje pasirodė gerai pasirengęs į klausimą atsakyti, ir atsakęs, žinoma, teigiamai. Ne tik tarptautinis, bet ir visokis komunizmas nedvejojančiai ir nebeabejojančiai suirsiąs!

Tik mums nesuprantama, kodėl šis dar vienas komunizmo laidotojas susirinkusioms davatkoms sugadino orą prisipažinimu, kad nė jis negalįs komunizmo suirimui laiko nustatyti. Giliai atsiduseęs ir prie krūtinės ranką prisidėjęs vargšas profesorius pareiškęs: "Ar tai įvyks mūsų generacijos laikais, ar mūsų vaikų, ar vaikaičių, kas žino." Kas gi žinos, jeigu jau toks be galo plepus ir daug galvojantis profesorius nežino?

Iš visko matyt, prof. Fretas yra ne tik didelis, bet ir labai gudrus "filosofas." Jį "pasigauti" sunku: jeigu ir šimtui metų prabėgus kas nors iš minėtos parapijos salėje dalyvių "atsistotų" ir pasakytų, kad tamsta, gerbiamas profesoriau, niekus tada plepėjai, jis jam galėtų drąsiai atsakyti: Ar gi aš nesakiau, kad komunizmo suirimo tesulauks gal tik jūsų vaikaičiai?!

Būdamas klerikalu ir tik davatkiškai tepajėgiančiu nūdienį mūsų audringą gyvenimą suprasti, prof. Fretas seka bibliją, kurioje irgi "aiškiai" pasakyta: Tikėkite manimi, svieto pabaiga ateis, paskutinio sūdo diena ateis! Kas gi tokią "gudrią" filosofiją galėtų sukritikuoti? Bet ją gali skelbti ir skelbia tiktai tas, kuris ieško už save kvailesnių ja tikėti. O kad tokių minėtame susirinkime profesorius surado, mums netenka abejoti. Tik dabar pasilieka palaukti, kada ir kur vėl prof. Fretas taip gražiai "susidoros" su tarptautiniu komunizmu.

RAŠYTOJO M. SLUCKIO KŪRYBA VOKIEČIŲ KALBA

Skaitome:

Vokiečių skaitytojas domisi naujausia tarybine literatūra. Naujametinių dovanų tarpe VDR knygynų languose pasirodė gražiai apipavidalintas 14 tarybinių prozininkų apsakymų rinkinys "Muzika traukinio stotyje." Šalia rusų, ukrainiečių, baltarusių bei kitų tarybinių tautų atstovų randame ir Tarybų Lietuvos rašytojo Mykolo Sluckio du apsakymus. Tai "Žingsniai" ir "Kai sugrįžta sūnus." Pažymėtina gera vertimo kokybė. Rinkinio pabaigoje pateikiamos biografinės žinios apie autorius. Nurodoma, kad daugumos iš jų talpinamas tiktai vienas apsakymas. "Tiktai trijų rašytojų — rašoma pabaigos žodyje, — talpinama daugiau apsakymų: Jurijaus Kazakovo, Eduardo Šimo ir Mykolo Sluckio, Jaunųjų prozininkų tarpe jie užima ypač žymią vietą." Apie tarybinės lietuvių literatūros atstovą toliau rašoma: "Mykolas Sluckis — lietuvių literatūros atstovas. Vokiškųjų fašistų okupacija, o taip pat lietuviškųjų nacionalistinių gaujų išpuoliai, kurie dar ilgai po Tarybų valdžios atkūrimo vargino šalį, vaidina rašytojo kūryboje svarbų vaidmenį. Du atrinktieji apsakymai kaip tiktai parodys, kaip tikroviškai ir sutelktu jausmu Sluckis sprendžia šias temas."

SENASIS NEMUNAS LIAUDIES TARNYBOJE

Vilniaus "Tiesa" rašo:

Tarybų Lietuvos upeiviai, sėkmingai užbaigę praėjusių metų navigaciją, susidūrė su nelauktu dalyku: žiema jau beveik įpusėjo, Nemune nesibaigė pervežimų sezonas. Šiltas oras nesukaustė upės ledais, ir Klaipėdos rajone tebeverda darbas. Laivai gabena betoninius masyvus, skaldą, žvyrą, automobilius ir, kaip manoma laivininkystės valdyboje, prie šimtų tūkstančių jau pervežtų planinių tonų prisidės dar daug svarbių liaudies ūkio krovinių.

Šiemet Nemuno upeivių laukia didelis darbas. Palyginti su praėjusiais metais žymiai padidėja liaudies ūkio krovinių pervežimo planinės užduotys. Būsimosios navigacijos metu žadama pervežti vandens keliu 875 tūkstančiais tonų daugiau, negu pernai. O keleivių skaičius palyginti su 1964 metais padidės tiek, kiek yra gyventojų Klaipėdoje ir Panevėžyje, ir sudarys 1,225 tūkstančius žmonių.

Naujaisiais metais laukiama žymaus Nemuno laivyno papildymo. Baltarusijos laivų statytojai atsiųs tris naujus galingus buksyrus. Naują kelią gaus Klaipėda. Savo indėlį įneš ir Kauno laivų statytojai, ruošiantys navigacijai du krovininius šilumlaivius.

ŽODYNŲ DERLIUS LIETUVOJE

"Tėvynės balsas" praneša:

Išspausdintas naujas "Lenkų-lietuvių kalbų žodynas." Jame — aie 50 tūkstančių žodžių. Žodyną sudarė V. Vaitkevičiūtė.

"Minties" leidykloje sužinota, kokius žodynus numatoma išleisti artimiausiais metais. Pirmiausia, žadama toliau spausdinti atskirų sričių terminų žodynus. Jau pasirodė keliolika — chemijos, politechnikos, geologijos ir kt. Numatomas taip pat netrukus išleisti botanikos terminų aiškinamasis žodynas, kurį ruošia Lietuvos Mokslų akademijos Botanikios institutas. Jame bus apie 10 tūkstančių terminų iš augalų anatomijos, morfologijos, ekologijos, fitopatologijos, genetikos, citologijos, augalų geografijos ir iš kai kurių botanikai artimų sričių. Žodyne pateikiami lietuviški terminų paaiškinimai, lotyniški ir rusiški jų atitikmenys. Taip pat trimis kalbomis numatoma išleisti medicinos terminų, dviem kalbomis — ekonomikos terminų žodynus.

Ruošiami spaudai ir kiti žodynai. B. Sereiskis sudaro didelį kirčiuotą lietuvių - rusų kalbų žodyną. Numatyta išleisti taip pat V. Galinio rusų-lietuvių kalbų žodyną. Jo pagrindu paimtas dar prieš karą išspausdintas J. Barono žodynas. Naujasis leidimas bus papildytas, labiau pritaikytas mūsų dienų praktiniams reikalams. B. Svecevičius ruošia naują didesnį lietuvių - anglų kalbų žodyną.

Lietuvių kalbos ir literatūros instituto kalbininkai triūsia prie didžiojo lietuvių kalbos žodyno. Pakartotinai leidžiamas jo pirmasis tomas. Ruošiamas spaudai ir eilinis—septintas—tomas.

DU IGNORANTAI

Kunigų "Draugas" (sausio 16 d.) džiaugiasi, kad aną dieną Chicagoje vienam mitinge kalbėjęs Valstybės departamento Rytų Europos skyriaus direktorius H. C. Vedeler ir pasakęs, kad "Amerika nepripažįsta Pabaltijo prievartinio įjungimo į Sovietų Rusiją."

Čia turime reikalą su dviem dideliais ignorantais arba melagiais — su ponu Vedeleriu ir klerikalų laikraščio redaktoriumi.

Pirmučiausia, juk visas svietas žino, kad niekur nė ra buvę jokio įjungimo ar įsijungimo į **Sovietų Rusiją.** Rusija yra tik viena tarybinė respublika **Tarybų Sąjungoje.** Kaip žinia, Tarybų Sąjunga susideda iš 15 lygiateisių respublikų.

Šito paprasčiausio fakto nežinoti, tai reiškia demonstruoti savo baisiausią ignorantiškumą.

Antra, taipgi nebuvo jokio įjungimo, ką jau bekalbėti apie **prievartinį** įjungimą. Pabaltijo kraštai, jų tarpe ir Lietuva, nusikratę fašistinius režimus, turėjo laisviausius demokratinius rinkimus, išsirinko savo seimus. Ir štai šitie seimai, visapusiškai apsvarstę savo kraštų padėtį, nusitarė kreiptis į Tarybų Sąjungos Aukčiausiąją tarybą ir prašyti jos, kad ji priimtų Lietuvą, Estiją ir Latviją į **Tarybų Sąjungą** kaip lygiateises respublikas. Aukščiausioji taryba jų prašymą patenkino, ir taip tos šalys tapo Tarybų Sąjungos narėmis.

Tokia tai yra istorija. Yra dokumentai, kurie parodo, kad buvo taip, o ne kitaip.

Kas šiandien, jau net 25 metams prabėgus po to istorinio įvykio, plepa apie kokį ten "prievartinį įjungimą" į "Sovietų Rusiją," yra dideli ignorantai arba paskutiniai melagiai. Gal dar galima būtų atleisti ponui direktoriui Vedeleriui už nežinojimą istorinių faktų, nes velnias vienas težino, kur jis buvo 1940 metais, bet jokiu būdu negalima dovanot "Draugo" redaktoriams už tokį begėdišką savo laikraščio skaitytojams akių muilinimą.

Mes žinome, kad klerikalams nepatiko toks lietuvių tautos žygis, ir todėl jie turi teisę ją kritikuoti, netgi smerkti. Bet sapalioti apie "prievartinį jungimą" ir už tą žygį kaltinti Tarybų Rusiją yra paskutinė begėdystė.

Sauja žiežirbų

Na, tai jau ir po visų amerikoniškų kvailiojimų. Žieminė šventė, kalėdos, pasiliko tikra amerikoniška kvailiojimo šventė, o niekas daugiau. Nors krikščionys kalėdas švenčia kaip Kristaus gimimo dieną, bet mūsų šaly visokie biznieriai ir vertelgos tą pasakišką Jėzusėlį tik kai kur įsideda į vitriną, o priešakin pasistato kalėdų dieduką (Santa Claus) ir varde jo daro didelį biznį. Ir kokių gamintojai ir pardavėjai neišgalvoja garsinimų su visokiomis apgavystėmis! O jau tie žmoneliai, ypatingai moterėlės, kaip nuo gaisro bėga, grūdasi į krautuves ir iš krautuvių eina apsikrovę visokiais, daugiausia beverčiais, pirkiniais. Gi po kalėdų, kada pradeda laiškanešiai atnešti kvitas už "bargan" pirktus daiktus, tai tik vartalioja ir dūsauja: ir kaip už tą viską reiks beišsimokėti?!

Na, o nuo šiaip visokių biznierių, dar ir "dvasios" biznieriai neatsilieka, ir jiems reikia pripilti maišus turto, kurį "vagys pavagia."

Pamenu, kartą plaukų kirpykloj, bekerpant plaukus "dvasios tėveliui," užklausiau:

—Na, o kaip, kunige, ar lauki Santa Claus?

—O kaipgi ne,—jis man atsako.

—O kada gi jis pas jus atsilanko?—vėl užklausiau.

—Apie 11-tą val. vakare, —jis man atsako.

Mat, tada prasideda vidurnaktinės mišios, tai tikintieji nesigaili dolerių į "dvasios tėvelio" maišą.

Už kelių dienų po kalėdų nuo vieno parapijiečio išgirdau, kad jie savo kunigėliui sudėjo $4,500 dovaną. Tokį "Santa Claus" bile kas mylėtų.

Bet prieš kelias savaites žiūriu laikrašty, kad Father Belle mirė ir nepaliko nė jokio turto. Aišku, negi nešis į dangų maišą, turto šventas Petras neįsileis!

—:—

Prezidento Johnsono pasakyta Kongrese kalba, galima sakyti, visiems patiko, ypač darbo liaudžiai. Bet ar tie prezidento žodžiai pildysis darbuose, tai jau kitas klausimas, ir teks palaukti ir pamatyti. Visgi tenka pasakyti, kad nuo F. D. Roosevelto nė vienas kitas prezidentas geresnės kalbos nėra pasakęs. Johnsonas vis tiek apdairus ir plačiai mąstąs žmogus.

—:—

Prieš kiek laiko nuo vieno gero draugo gavau kelis "Vienybės" numerius. Vienoje "Vienybės" laidoje skaitau p. P. Lapienės komentarus apie knygą "Smetona." Lapienė džiaugiasi, kad ji, beskaitydama Smetonos Monografiją, daug ką sužinojusi apie tą Lietuvos budelį. Ji tik vieno dalyko negali suprasti: ko Smetona nešėsi per beržyną į Berlyną; kodėl nepasiuntė kariuomenės priešą mušti? Reiškia, mušti Raudonąją Armiją. Man rodos, kad tokiam Lapienės "nežinojimui" nereikia komentarų.

—:—

Na, tai jau ir 1965 metai pradeda įsismaginti taip, kad bematant pasijusim, jog pavasaris jau šypsosi. Aš manau, kad 1964 metai buvo mūsų darbuose gana našūs, atsižvelgiant į mūsų jaunystę. Bet, draugučiai, susimildami, kurie iki šiolei dirbote, krutėjote dėl mūsų pažangos, nepasenkite šiais metais. Senatvė mums visiems lipa anat sprando, bet kai dirbi, kruti, tai ir senatvės nejauti. Dirbkim, kaip dirbom, ir šiais metais!

I. Vienužis

New Haven, Conn.

Sausio 12 d. mirė Ema Malonis. Paliko liūdesyje vyrą, senutę motiną ir dvi sesutes. Maloniai nors nebuvo mūsų kuopos nariai, bet mūsų parengimus visuomet ankydavo. Gaila geros moters. Nuo draugų užuojauta visai likusiai šeimai.

Agnes Gutauskienė pasirengus aplankyti savo draugus Šaliūnus St. Petersburge, Floridoje. Žada ten praleisti apie porą savaičių. Linkiu jai laimingos kelionės ir linksmai laiką praleisti su laisviečiais.

J. Kunca

SENA TSRS ŠEIMA

Maskva. — Kaukazo kalnuose gyvena N. K. Primovas, kuris jau sulaukė 121 metų amžiaus. Turi tris sūnus, kurie visi yra po virš 100 metų amžiaus. Jo dėdukas mirė prieš 23 metus, sulaukęs 107 metų amžiaus.

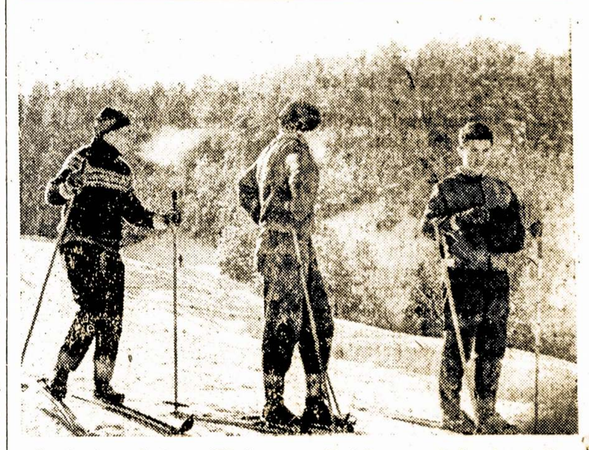

Sapieginės kalvos Vilniaus apylinkėse — mėgiamiausioji vilniečių poilsio vieta.

IŠ LAIŠKŲ

Sveikas, draugas Rojau!

Sveikinu ir linkiu laimingų 1965 metų, nors šis mano laiškas pasieks gerokai po Naujų Metų. Linkiu asmeniškai Pačiam, žmonai ir visiems laisviečiams sėkmės gyvenime ir visuomeninėje veikloje.

Noriu pasidalinti keliomis pastabomis ir mintimis.

Skaitantieji JAV lietuvių dešiniųjų spaudą pastebi keistenybių, tiesiog nesąmonių, kai tų laikraščių bendradarbiai, redaktoriai, nekęsdami Tarybų Lietuvos ir ją šmeiždami, griebiasi neva akivaizdžių "argumentų."

Pereitų metų rugsėjo 25 d. mirė vienas Lietuviškosios tarybinės enciklopedijos redakcijos darbuotojų Petras Ivanovas. Klerikaliniai žurnalistai paskaitė "Tiesoje" įdėtą užuojautą P. Ivanovo šeimai, jam mirus. Ir čia pat "Draugas" ir kiti reakciniai laikraščiai pradėjo triūbyti:—žiūrėkit, klausykit, kas redaguoja Lietuvišką tarybinę enciklopediją—rusai!..

Tuo tarpu P. Ivanovas buvo lietuvis. Kas kaltas, jei kadaise katalikų bažnyčios klebonas arvargonininkaas, krikštijant, vieną brolį užrašė Ivanausku, o kitą Ivanovu; taip buvo, regis, su velionio Petro seneliais.

Kai P. Ivanovas buvo gyvas, dažnai mėgdavo pasijuokti, kad dipukų spauda anksčiau jį padariusi Maskvos statytiniu. Mat, prieš keliolika metų P. Ivanovas buvo Vilniaus universiteto lietuvių literatūros katedros laborantas. Tuomet irgi dipukinė spauda išbliovė, kad, girdi, nors Vilniaus universiteto lietuvių literatūros katedros vedėju esąs prof. V. Mykolaitis-Putinas, bet viską tvarkąs Maskvos statytinis tūlas Ivanovas...

Mūsų Petras, lietuvių tėvo ir motinos sūnus, antrą kartą (šį kartą po mirties) užkliuvo "patentuotiems patriotams."

P. Ivanovą gerai pažinojau, nes man dėstant universitete, jis studijavo, buvo mano klausytoju. Gimes 1928 m. Ukmergėje, 1945 ten baigė lietuvių gimnaziją, paskui studijavo universitete lietuvių literatūrą. Kaip gabus, baigęs, buvo paskirtas dėstytoju. Paskiausiai dirbo minėtosios enciklopedijos redakcijoje.

Tai toks "Maskvos statytinis"..

Ek, jūs, melagiai, melagiai, iš reakcinės spaudos!

Noriu dar vieną dalyką paminėti. Neseniai vienas draugas rodė JAV išleistą A. Baranausko poemą "Anykščių šilelis" su gražiomis dail. P. Lapės iliustracijomis. Dailūs piešiniai, nieko nepasakysi. Atspausta taip pat dailiai, gražiame popieriuje. Kas teisybė, tai teisybė. Bet ir toje knygoje atradau melą.

Knygos pabaigoje yra J. Brazaičio komentarai — paaiškinimai. J. Brazaitis, atrodo, tai J. Ambrazevičius, kuri iki 1941 m. pažinojau kaip lietuvių literatūros istoriką, stilistą. Hitlerinės okupacijss metais buvo iškilęs (kad ir trumpam) į "patriotinės vyriausybės" vadovus. Na, bet tiek to.

Ir štai tasai J. Brazaitis rašo, kad A. Baranausko poemą "Anykščių šilelis" pirmąkart atspausdino daugiau kaip prieš 100 metų "mes turime turėti aiškią programą. Dabar mes neturime tokios programos. Mes nesakome jiems, kad savo kalendoriuje **Zen. Ivinskis** (!). Juk tai melas! Pažinau Zenoną Ivinskį. Jis, kiek prisimenu, sakėsi esąs mano vienmetis (gim. 1908 m.). Taigi 1860 ir 1861 m., kada **Lauryno Ivinskio** kalendoriuje buvvo spausdinama poema "Anykščių šilelis," Zenono Ivinskio net tėvas dar nebuvo gimęs...

Sakysit, korektūros klaida? Apsižioplinta? Būna ir taip. Betgi P. Ivanovas antrąkart daromas rusu, visai nežinant, neturint jokių įrodymų, o tik iš įtūžio prieš tarybinę Lietuvą, prieš jos kultūrą. Ir tai daro tos srovės žmonės, kurių tarpe yra daug intelektualų, žmonių su aukštuoju mokslu, ek, jūs...

Užkliuvo P. Ivanovo pavardė. Bet kodėl neužkliūva pavardės: Bistras (rusiškai bistrij — smarkus, greitas), Leimonas (vokiškai skambanti pavardė), Paltarokas (lenkiškai pultora — pusantro)? Mat, šitos pavardės—prie širdies. Dar—kodėl neprisimenama Povorotnikovo pavardė (tai jau tikrai rusiška!). 1926 m. prieš III seimo rinkimus kun. M. Krupavčius su juo bučiavosi, nes tai buvo jo parinktinis, provokatorius, kairiųjų partijų mitingų ardytojas. Paklauskite šiandieninį pralotą Krupavičių—ar jo mėnulis (palydovas) Povorotnikovas tuomet buvo Maskvos, ar Katalikų veikimo centro, ar krikščionių demokratų partijos statytinis?..

Kaip sakoma: vienu žodžiu, trūksta žodžių.

Apie save nieko ypatingo neturiu rašyti. Dirbame, triūsiame. Enciklopedijos I tomas (raidės A-J) jau spaustuvėje, rengiame II tomą (raidės K-P). Savijauta po Naujų Metų nebloga. Linkiu viso geriausio! Spaudžiu dešinę.

Julius Būtėnas

Vilnius, 1965 I-15 d.

Dėl mūsų vedamo karo Pietų Vietname

George Baldanzi, United Textile Workers (AFL-CIO) unijos prezidentas, griežtai smerkia Jungtinių Valstijų politiką Pietų Vietname

G. Baldanzi buvo nuvykęs į Pietų Vietnamą sužinoti, kodėl Jungtinių Valstijų vadovybėje Vietnamo valdžia negali įveikti sukilėlių. Ir štai ką jis tenai surado.

Visų pirma jis, kalbėdamas Veritons klube, pasakė, kad Pentagonas be reikalo įsivėlė į Vietnamo karą, nes JAV tenai veik nieko neturi, dėl ko turėtų kariauti. G. B. ir AFL-CIO prezidentas George Meany sudarė slaptą raportą, kurį G. Meany parodė Valstybės Departamentui, kas iššaukė Departamente karštų ginčų.

Baldanzi sako, kad JAV neturi tinkamos platformos Vietnamui (arba neturi jokios platformos). Jis sako, mes neturime nieko suteikti vietnamiečiams, kas būtų jiems naudinga.

Pagaliau tenai liaudis yra ne su mumis. Jie mano, kad Amerika yra pavergėja, tik pavaduoja Prancūzijos reakcionierių priespaudą, prieš kurią jie taip ilgai ir sunkiai kariavo.

"Mūsų veiklai Vietname kasdien kenkia mūsų pačių žmonės," jis sako. "Vietname išsivystė būtlegerių raketas. Pasaulyje žmonės isivaizduoja, kad JAV veda karą neva prieš tironiją."

Vietname, girdi, mūsų kareiviai pardavinėja cigaretes ir kitus, militarinius daiktus, kuriuos pavagia iš militarinių sandėlių, kad pasipelnyti.

Vietnamiečiai pradeda manyti, kad visi amerikiečiai yra korupcionieriai.

"Aš pats asmeniškai jaučiu," sako Baldanzi, "kad Pentagonas veda visus reikalus Vietname, o ne Valstybės Departamentas." Pagal Baldanzi, Pentagonas neturi teisės tęsti karą Vietname.

Jei mes militariniai ir laimėtume karą Vietname, vistiek niekas iš to neišeitų, nes komunistai susikraustytų į Vietnamą taip greitai, kaip tik mes iš ten išsikraustytum.

Pagal Baldanzį, kad laimėti karą Pietų Vietname, mes padarysime juos laisvais, kad mes pagelbėsime jiems uždirbti daugiau, kad mes perorganizuosime jų ekonomiją, kad mes pagelbėsime jiems pasiekti gražesnį ir šviesesnį gyvenimą. Tad vietnamiečiai mano, kad mums nerūpi jų skurdas. Vietnamiečiai mano, kad mums rūpi tik apginti amerikiečių investmentus. Todėl jie mano, kad mūsų vadovybės vedamas karas nieko geresnio jiems nesuteiks. Todėl jie ir neturi simpatijos mūsų vedamam karui."

Tačiau Baldanzi nieko nesako, kad JAV vadovaujamą karą Vietname reikėtų tuojau sustabdyti, kad kaip amerikiečių, taip ir vietnamiečių kraujo liejimas yra nepateisinamas prieš jokį žmoniškumą. Taipgi jis nieko nesako, kad JAV kariuomenė ir mūsų vadovybė iš Pietų Vietnamo turi būti tuojau ištraukta, kad vietnamiečiams patiems būtų palikta išrišti jų pačių šalies reikalus.

Baldanzi tik nesutinka su Amerikos taktika Vietname vedamame kare.

Kas gi pats Baldanzi yra? Jis yra griežtas Geo. Meany pasekėjas. Kuomet tekstilės industrijoje buvo organizuojamas CIO, tai jis griežtai išstojo prieš CIO ir nuėjo su ta grupe, kuri pasiliko AFL.

Kaip Geo. Meaniui, taip ir Baldanziui komunizmo pavojus ir miegant sapnuojasi. Todėl jis ir gąsdina komunizmo baubu. B. sako: "Mes turime tuos žmones kreipti į gerąją pusę, arba komunistai pasiims viską. Tai aišku, kaip diena."

J. Bimba

SUDEGINO NEGRŲ BAŽNYČIAS

Jonesboro, La. — Baltieji šovinistai sudegino dvi negrų bažnyčias. Kovotojai už civilines žmonių teises sako, kad jose buvo laikomi susirinkimai prieš negrų diskriminaciją.

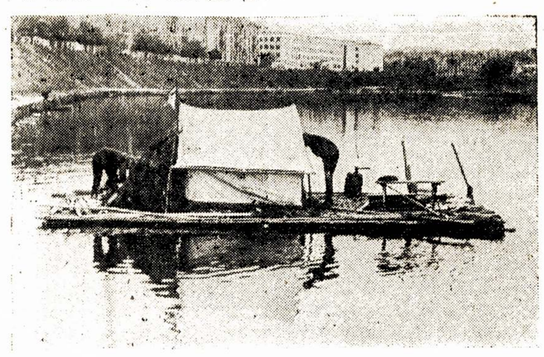

Legendarinio Kon-Tiki pasekėjai. Skirtumas tik toks, kad Neryje nėra ryklių, ir bangos čia ramesnės.

Alg. **SKINKYS**

Turisto Krieno misija

Kasmet gimtąjį kraštą aplanko vis daugiau užsienyje gyvenančių lietuvių. Dauguma jų nori sužinoti, kaipgi atrodo dabartinė Lietuva, ir sugrįžę pasakoja teisingus dalykus apie gimtąjį kraštą. Tačiau tarp šių turistų pasitaiko tokių, kurie vyksta į tėvų žemę, turėdami negražius kėslus. (iš laikraščių)

Prieš kelionę Krieną mokė
Biznio sėbrai ir "veiksniai":
"Būk ne kvailas, nežiopsoki
Ir žvalgykis sumaniai!

Nuvažiavęs į tėvynę,
Pamatysi, kaip visi
Vaikšto niūrūs, nusiminę,
Apiplyšę ir basi.

Visos laisvės ten užgintos,
Pilna elgetų, seklių.
Lūpos spynom surakintos
Ir grandinės ant kaklų.

Tavo žodžiai bus kaip saulė,
Melo rūką išblaškys.
Mes per laikraščius pasau-
Rėšim tiesą į akis." [liui

Krienas tvirtas, pasiryžęs,
Nes jo misija šventa:
Jis papasakos sugrįžęs,
Kaip kankinas jo tauta.

Iš lėktuvo išsiropščia
Vilniuj, patrina rankas,
Akinius nušluosto
kruopščiai,
Kad matytų, kur ir kas.

Dairos gatvėje į šonus,
Nosį raukdamas, svetys:
žmonės vaikščioja kaip žmo-
Apsirengę, kaip ir jis. [nės,

Susitinka jis studentą
Ir teiraujas lyg slapčia:
"Pasakyk man tiesą šventą.
Kaip eini į mokslus čia?

Tavo tėvas gal turtuolis
Ar veikėjas koks garsus?"
Nusišypso jam jaunuolis
Pro vos želiančius ūsus:

"Mano tėvas— kiemo sargas
Veik nuo šimtmečio pradžios.
O su mokslu man ne vargas—
Dauk ką gaunu iš valdžios."

Eina Krienas, musę kandęs,
Nepažvelgęs į akis.
Jį nuo šitos propagandos
Ima purtyti drugys.

Prie ligoninės senelę
Jis pamato su lazda.
Apsidžiaugia: "Ta tai gali
Man paporyti šį tą."

Dailią skrybėlę nukėlęs,
Ją užkalbina svetys:
"Pasakyki, senutėlę,
Kaip laikaisi, kaip kruti?"

"Dar krutu, mielasis pone,
Dar tvirta mana širdis.
Tik įsimetė į šoną
Man ar gumbas, ar dieglys."

"O ar daug teks sumokėti
Už ligoninę, vaistus?" —
Sužinoti Krienui knieti
Ir suuostyti faktus.

žiūri, stebisi senelė,
Kraipo galvą nepiktai:
"O iš kurgi pats, sūneli,
Iš mėnulio nukritai?

Nieks pas mus už tai nemoka,
Ne smetoniniai laikai...
Va, seniau, nors kūdron šoki,
Jei be lito susirgai."

Jos daugiau neklausinėjo
Mūsų Krienas mandagus,
Atsisveikino, nuėjo,
Apsiniaukęs kaip dangus.

Išlipa jis su turistais
Buvusiam tėvų dvare.
Kiemas didelis ir grįstas,
Čiulba paukščiai jovare.

Atpažįsta mūsų Krieną
Buvęs kumetis Skuja:
"Ponas Krienas?
Labą dieną!
Į svečius pas mus, vaje!"

Jis pakviečia paviešėti
Čikagietį į namus:
Prašom, ponas, paragaut!
Koks gyvenimas pas mus."

Vedas Krieną pro mokyklą
Į gyvenvietę taku.
Prie trobos jo motociklas
Blizga saulėje laku.

Elektra ten šviesą žeria,
Vaišės—nuostabios, žmogau!
Gryčioje jauku ir gera.
"Prašom, ponas, paragaut."

Krienas valgo ir liežuvio
Neapverčia burnoje,
Nes regėjo jis, koks buvo
Skurdžius kumetis Skuja.

Daug ką matęs, pakvėpavęs
Oru, dvelkiančiu šienu,
Grįžo Krienas lyg nesavas
Už Atlanto vandenų.

Ponai jį ratu apstojo,
Karpė smalsūs ausimis.
Krienas tiesą jiems išklojo,
Ką regėjo akimis.

—Jis pamišo!—ponai klega.—
Plepa, girdite, niekus.
Reikia daktaro nabagui,
Gal į protą grįš žmogus!

Kaip toliau ten nusidėjo,
Nieks nežino—paslaptis...
Bet "veiksniams"
rėksniams išėjo
Iš tos misijos tik .... pišš!

("Tėvynės balsas")

Philadelphia, Pa.

Filadelfijoj gimė lietuvių socialistų judėjimas, čia 1905 metais, Juozo Baltrušaičio vadovybėje, susitvėrė pirmoji lietuvių socialistų kuopa, o 1906 m. Lietuvių Socialistų Sąjunga išleido "Kovą" iš 1815 E. Moyamensing Ave. Čia per suviršy 50 metu socialistinis ir darbininkiškas judėjimas giliai ileido šaknis į lietuvių darbininkų tarpą. Filadelfijos lietuviai socialistai buvo veiklos ir kultūros plėtimo pavyzdys visos Amerikos lietuviams. Visų dėmesys buvo nukreiptas link Filadelfijos.

Filadelfija per daugelį metų lietuviams buvo garbingas miestas. Bet kas šiandien liko iš Filadelfijos lietuvių pažangaus judėjimo?

Nors čia gyvena dar daug senos kartos lietuvių, kurie pritaria pažangiečiams, ir gyvuoja ALDLD 10 kuopa ir LDS kuopa ir abiejose kuopose yra po apie 50 narių, bet jokios veiklos nesimato. Susmukimas, apatija. Kai šiemet Literatūros Draugija mini garbingą savo gyvavimo 50-metį, mūsų draugai turėtų sukrusti. Ši garbinga organizacijos gyvavimo sukaktis turi paskatinti mus prie veikimo ir pasiaukojimo. Filadelfiečiai turėtų gauti organizacijai ne mažiau 20 narių. Juk mes žinome, kur geros širdies lietuviai gyvena, tik reikia juos aplankyti, su jais pasikalbėti, ir matysite, kiek naudingo ir garbingo darbo atliksite. Veiklesnieji nariai, kaip Walantai, Merkiai, Smitienė, Tureikienė, Žalnieraitienė ir Šapranauskienė, susišaukite konferenciją ir išdirbkite veiklos planą ir, pasiėmę mums pritariančių žmonių adresus, nueikite pas juos į namus.

Tiesa, ne visi jūs turite mašinas, o be mašinų tokio darbo atlikti negalima. Bet aš atskleisiu jums paslaptį. Truputėlį vėliau, kai oras atšils ir pragiedrės, aš galėsiu jums pagelbėti, — atvažiuosiu savo karuku į Filadelfiją, ir pažiūrėsime, ką bus galima padaryti.

Kaip ten bebūtų, šiemet padirbėkime iš peties ir širdies, kad mūsų garbinga Literatūros Draugija augtų ir bujotų.

Taigi, darban, draugai ir draugės, o vaisių pasieksime!

J. A. Bekampis

Margos Mintys

Brazilijos Natal provincijos valdžia (katalikų) sukimšo į kalėjimą žmones už turėjimą bei skaitymą katalikų bažnyčios vyskupų parašytos knygos. Mat, toje knygoje esą pasakyta: "Tu gyveni, kad kovotum. Pedro gyvena, kad kovotų. Žmonės gyvena, kad kovotų. Kovoti reiškia gyventi. Gyventi reiškia kovoti." Kiekviename knygos puslapyje esą farmerių su šeimomis paveikslai. Knygoje esą klausiama: "Kodėl žmonės neturi maisto? Kodėl jūs neturite darbo unijų?" Mat, kurie kalbėję už darbo unijas, tuos valdžia apšaukusi Castro pasekėjais ir įkalinusi. Valdovai pareiškę: "Jie daugiau nebekalbės. Tokia dievo valia."

Anglijos merginos stoja į armiją, laivyną ir orlaivyną su tikslu apsivesti su kareiviais. Anglijos apsaugos vadai nutarė duoti "don't wed" bonus toms, kurios išsilaikys dvejus metus neištekėjusios. Jos gaus po $3.-50 savaitėje.

Amerikos vyriausybė paskelbė, kad vedusių vyrų nebeims į karines jėgas, nes brangiai atsieina jų žmonų ir vaikų išlaikymas.

Anglijos moterys gauna po $58.80 iš specialaus motinystės iždo už pagimdymą kūdikio.

Jackie Kennedy, nužudyto prezidento žmona, turės teisę siuntinėti laiškus be pašto ženklelių. Tokias privilegijas turi visos buvusių prezidentų našlės.

Kuomet visos didžiosios pasaulio šalys turi plačius prekybos ryšius su Tarybų Sąjunga, tai Jungtinės Valstijos faktinai tebesilaiko Kolčako laikų nusistatymo. Vis dar siekia tą kraštą "numarinti badu," nedasileidžia prie normalių prekybinių santykių.

---

90 Amerikos industrialisttų aplankė Tarybų Sąjungą ir sugrįžo su ilgu sąrašu visokių produktų, kuriuos ji norėtų Amerikoje pirkti. Tačiau mūsų šaltojo karo vadovai to nenori.

Sammy Davis, Jr., filmų aktorius, užklaustas apie jo kilmę, atsakė: "Mano motina buvo puertorikietė katalikė, mano tėvas buvo negras baptistas. Dabar aš esu žydas." Mat, Davis yra vedęs su žyde ir, matyt, bus priėmęs žydų tikėjimą.

Spartakas

Brockton, Mass.

Sausio 8 d. mirė Antanas Marcinkevičius, apie 70 m. amžiaus. Buvo gyvanašlis, iš amato barzdaskutys. Paėjo iš Vilniaus krašto. Priklausė prie Liet. Piliečių Klubo ir St. Roko Draugystės. Laikraščių neskaitė jokių, niekur nedalyvavo. Paliko liūdesyje dvi seseris: Agnes Miliauskas, Worcester, Mass., ir Anna Miliauskas, No. Andover, Mass.

Staigiai mirė Andrius Baltulionis, 68 m. amžiaus. Mirė sausio 11 d.,nuvykęs bilų mokėti, nuvirto ant šaligatvio ir bevežant į ligoninę mirė.

Velionis priklausė prie Lietuvių Piliečių klubo ir St. Roko Draugystės. Buvo našlys, tai su viršium metai atgal vedė jauną lenkų tautybės moteriškę ir tikėjosi susilaukti šeimos. Paliko nemažai turto. Laikraščių neskaitė, niekur nedalyvavo. Paliko liūdesyje savo žmoną Moniką ir pusseserę M. Baltulionytę, žinomą pažangią veikėją, kuri gyvena Californijoje. Palaidotas St. Michael Cemetery, Exeter, N. H., ten, kur jo pirmutinė žmona ilsisi.

Geo. Shimaitis

Mexico, Maine

Mirė J. Plioplis

Sausio 9 dieną, sulaukęs 75 metų amžiaus, mirė Juozas Plioplis. Į Ameriką atvažiavo 1910 metais, į So. Bostoną, ten ir apsivedė su Anne Kaulaučaite. Paskui gyveno Norwoode, o vėliau nusipirko farmą Peru, Me. Pardavęs farmą, čia su dukteria nusipirko namą.

Paliko nuliūdime dukrą, brolį Andrių Lietuvoje, seserį Adelę Argentinoj, švogerį J. Kaulaičą ir kitų giminių ir draugų.

Tariu širdingai dėkui visiems už kvietkus, automobilius, užuojauta. Dėkui Stanislovui Puidokui, jo moteriai ir visiems už pagaminimą maisto ir palydovų priėmimą Šv. Roko svetainėje. Ačiu visiems, kurie dalyvavo šermenyse ir palydėjo į kapus.

Sausio 12 dieną J. Plioplis buvo palaidotas laisvai Lietuvių kapinėse, be jokių religinių apeigų. Iš giminių, jeigu kas norėtu daugiau informaciju, galite kreiptis pas: Ona Plioplienė, 20 Mexico Ave., Mexico, Me.; arba: J. Kauleicze, 1 Holyoke Ave., Rumford, Me.

J. Kaulaičia

New Haven, Conn

Mūsų naujienos

M. Valinčienė išplatino "Vilnies" kalendorių 1965 m. Gavusieji džiaugiasi. Kalendoriuje yra gerų informacijų ir straipsnių.

Du vagys, W. Nero, 39 m. amžiaus, ir W. Polek, 65 metų, bandė apvogti Sacred Heart bažnyčią. Bet policija pribuvo ir juos suėmė. Dabar jie laukia teismo.

"Laisvės" dalininkų suvažiavimas jau netoli. Iš New Haveno laisviečių grupė vyks į suvažiavimą.

J. Kunca

Nuo Red. Ačiū už iškarpą iš anglų laikraščio. Pasinaudosime.

Washingtonas. —Eilė buvusių Kenedžio patarėjų Baltajame Name dabar rezignavo iš tų vietų.

JONAS GASIŪNAS

Praeitį prisimenant

(Tąsa)

Revoliucijai atslūgus, reakcijai pakilus, daugeliui teko nešdintis užsienin. Antanas Tebelškis paspruko Argentinon, Gričius Chicagon. Vėliau Tebelškis iš Argentinos atvyko Chicagon.

Katelės įkurtas knygynas

Panemunėlio klebonijoje buvo nemažas knygynas. Labai mėgau skaityti, tai tuo knygynu tankiai naudodavaus. Sekmadieniais eidavau ne tiek pasimelsti bažnyčioje, kiek naujų knygų gauti. Būdavo, perskaitytas knygas grąžinu ir tiek pat gaunu kitų knygų. Ir laikraščių būdavo galima gauti. Man patikdavo skaityti "Rygos Naujienas."

Beveik kiekvieną sekmadienį aš pasiimdavau po porą ar trejetą knygų. Iki 7 verstus pareinu, būdavo, vieną knygą perskaitydavau. Eidamas arti ar akėti nešdavaus knygą. Gaudavau mokslinių knygų, ypač apie žemės apdirbimą. Kartais Katelė ir jo pavaduotojas net patardavo, kad apie ūkininkystę svarbu daugiau žinoti; patardavo, kokias knygas skaityti tuo svarbiu klausimu.

Katelės įkurtas knygynas, taigi, man daug padėjo plačiau pažinti pasaulį. Tiesa, tie, kurie skaitydavo tik religines knygas, vargiai turėjo kokios iš to naudos. Nes religinių knygų ten buvo perteklius.

Mokyklų vietoje—bažnyčios

Per keletą metų prieš man išvykstant į Ameriką mūsų apylinkėje pastatyta net keletas mūrinių bažnyčių. Nauji su dangorėžiais bokštais pastatai išaugo Panemunėlye, Kamajuose, Žiobiškyje, Kupiškyje, o Rokiškio bažnyčia buvo kiek pirmiau pastatyta. Tuo pačiu metu tik vienas medinis nedidžiulis mokyklai pastatas buvo pastatytas Panemunėlyje. Kituose miesteliuose dar vis laikėsi senieji suklypę mokyklų pastatai.

Tiesa, Panemunėlio stotyje buvo pastatytas puikus mūrinis progimnazijai pastatas caro valdžios lėšomis. Šioje mokykloje buvo skyrius ir pradiniams mokiniams. Bet ji buvo neprieinama bežemių ir mažažemių vaikams. Joje mokėsi tik valdininkų, dvarponių ir kitų turčių vaikai.

Gražusis Salų miestelis, išsidriekęs ant Salų ežero salos, iš visų pusių vandenimis apsuptas, turėjo gražią medinę bažnyčią pačiame miestelio centre. Šalimais bažnyčios didingas dvaro palocius baltuoja. Tame palociuje ir klebonija randasi. Bet mokyklos nėra ir niekas tuo nesirūpina.

Tamsus šis kampelis. Be mokyklos retam tenka kiek nors pramokti skaityti. Ponų vaikai, tiesa, mokosi savo namuose prie pasamdytų gerų mokytojų. Stambiųjų ūkininkų vaikai taipgi randa galimybes pasiekti tolesnes mokyklas. Bet bežemių ir mažažemių vaikai pasilieka akli, kaip ir jų tėvai. Retas kuris maldaknygę pavarto, o apie laikraščius ir svietiškas knygas nėra nei kalbos.

Carinės valdžios pareigūnai, dvarponiai ir kunigai eina ranka rankon. Jie nemato jokio reikalo mažažemių ir bežemių vaikus mokyti. Knisti žemę, jie sako, geresnis bemokslis, nes jis neturi progų apsišviesti ir susipažinti su tikrove, apginti savo reikalus. Kam jiems reikia mokyklos?

Bažnyčia — jau kas kita. Jos lankytojai mokomi nuolankumo savo išnaudotojams. Naujosios Panemunėlio bažnyčios bokštai taip aukštai iškilę, kad gražioje dienoje iš mūsų kaimo per 7 verstus gali juos matyti ir varpų gaudesį girdėti. Šešiose iš ryto, 12 val. dieną, šešiose vakare varpai gaudžia, maldininkus kviečia prie maldos, prie nusižeminimo, prie nuolankumo. Jie gaudžia kasdien, o sekmadieniais padidintais balsais šaukia visus į pamaldas.

Kamajų naujoji bažnyčia ir su dviem aukštais bokštais. Antrojo pasaulinio karo metu bokštų viršūnės buvo nugriautos. Kai 1959 m. Kamajuose lankiausi, tai mačiau tuos pačius bokštus bukus. Kamajai buvo labai pagarsėję didžiuliais šv. Kazimiero atlaidais. Suvažiuodavo iš plačiausios apylinkės, net už kokių 10 mylių, suvesdavo į turgų gražiausių arklių. Vežimais užtvindavo ne tik miestelis, bet ir priemiesčio laukai.

Kunigai tuo naudodavosi. Iš visos apylinkės jų privažiuodavo. Graudingus pamokslus rėždavo. Šaukdavo visus pulti prie Kazimiero paveikslo, kuris esąs pamačlyvas nuo įvairių ligų ir visokių nelaimių. O be tinkamos aukos, žinoma, negausi jokios pagalbos. Tokiu būdu kunigėliai susižerdavo maišus skambučių, o paskui klebonijoje puotaudavo po kelias dienas.

Kamajai pagarsėjo ir tuo, kad juose tūlą laiką klebonavo kunigas Strazdas-Strazdelis, poetas, giesmininkas, vargšų užtarėjas. Jis čia ir mirė ir buvo parapijos kapinėse palaidotas. Kiti kunigai jo nekentė, prieš mirtį vyskupas buvo atėmęs jam teisę atlikinėti kunigiškas apeigas. Jis buvo liaudžiai atsidavęs ir pasiliko jos mylimas.

Grafų Tyzenauzų sostinė Rokiškis

Rokiškis galima skaityti grafų Tyzenauzų sostinė. Išdidžiame savo palociuje, aukšta geležine tvora aptvertame, jie gyveno. Viename miestelio didžiosios gatvės gale baltuoja jų palocius, kitame gale—išdidžiai stovi jų bažnyčia, viena visoje Lietuvoje gražiausių ir puošniausių.

Dar vis prisimenu apie Rokiškio bažnyčią supintos dainos pradžią:

Rokiškio bažnyčia medinė buvo,
Visi gerai žino, kad nesupuvo.
Dievas žino, kas nutiko,
Kad pelenai vieni liko,
Vietoj bažnyčios, vietoj bažnyčios.

Taip, senoji medinė bažnyčia supleškėjo. Tada grafas Tyzenauza pasakė pastatysiąs tokią puikią bažnyčią, kokios visame Aukštaičių krašte visai nėra ir nebus. Tai būsianti tikra Lietuvos pažiba.

Už keleto metų išaugo tokia bažnyčia. O kaip ji augo?

Kunigai užsakė savo parapijonis stoti talkon—suvežti medžius, plytas, smėlį, žvyrą, visa, kas tik bažnyčios statybai reikalinga. Bežemius užsakė eiti dirbti nemokamai. Šimtai žmonių kasdien dirbo, pastatas greitai augo.

Kai pastatas baigtas, geriausi meistrai altorius statė, geriausi menininkai kurių puošė, zalatijo, auksu apliejo. Gabiausi skulptoriai stovylas sukūrė, tarp kurių ir grafo Tyzenauzos stovyla su bažnyčios miniatūra (pavyzdžiu) atsirado visai arti didžiojo altoriaus. Visa šlovė nuėjo Tyzenauzai, o parapijonims, kurie tiek daug darbo įdėjo, tiek daug sugaišcių padarė, neliko nė padėkos žodžio. Jie dirbo kaip vergai, kunigų ir ponų akimis jie neužsitarnavo jokios pagarbos.

Bažnyčios rūsį (sklepą) Tyzenauza taip suplanavo, kad jame galėjo visa jo šeima turėti pasilaidojimui vietą. Ten Tyzenauzų šeimos narių ir kunigų karstų stovi visa eilė. Kai 1959 m. lankiausi Lietuvoje, tai Rokiškio bažnyčios klebonas, man aprodydamas visą bažnyčią, nusivedė ir į rūsį ir parodė, kaip ten grafai ir kunigai karstuose ramiai ir patogiai ilsisi.

Jautėsi kaip kokie kunigaikščiai

Sekmadieniais Tyzenauzai ir jų pakalenija demonstruodavo išdidumą ir galingumą.

Nors mums toli Rokiškin nuvažiuoti, apie 21 verstas, bet vistiek dėl žingeidumo ten nuvykdavome. Na ir galėdavome pamatyti tai, ko kituose miesteliuose nematydavome. Matydavome, kaip grafai pasirodydavo, kaip kokie kunigaikščiai.

Nuo grafų palociaus iki bažnyčios gali nueiti į gerą penkias minutes. Bet grafai juk ne paprasti žmonės. Jie turi gražiausią karietą, puikiai parengtą kučerį ir sukinkytus net aštuonis puikiausius arklius, papuoštus visokiais kutosais ir geležimėlis. Arkliai zygiuoja koja kojon, kaip kavalerijoje. Prie bažnyčios durų sukais pasipuošusios ponios, oficierių ir generolų uniformomis apsirengę ponai sumarsuoja bažnyčion, atsiseda lomkose prie didžiojo altoriaus, išklauso mišių ir lenkų kalba evangelijos, ir tada vel į karietą, zygine arkliai patraukia link palociaus. Geležiniai vartai atsiveria, karieta prariela didžiulio prūdo pakraščiu ir prie palociaus didžiųjų durų sustoja. Pro geležinės tvoros tarpus tiek mes ir tematome.

1905 metų revoliucija grafų ir ponų galybę smarkiai papurte, bet jie atsilaike. Daugelis iš dvarų buvo pabėgę, bet kai carinis režimas nugalėjo revoliucines jėgas, visi jie grįzo į savo lizdus. Carinial karininkai, malšinusieji revoliuciją, grafams buvo mieliausi svečiai, palociun jiems buvo visuomet vartai atkelti, durys atidarytos.

Pirmą sykį tą palocių aplankiau 1959 metais. Ten jau Tyzenauzų nei dūko neliko. Dabar ten kultūros rūmai: kraštotyros muziejus, vaidybos mokykla, puiki salė. Dabar darbo žmonės tuo palociumi naudojasi. Gyvenimas pagrindiniai pasikeitė visiems laikams. Tik mirusieji grafai pasiliko permainų nepaliesti — ramiai ilsisi bažnyčios rūsyje.

Kaip veikia "šventoji traicė"

Panemunio miestelis stebūklais pagarsėjęs. Bažnyčioje paguldytas didžiulis kryžius skaitosi stebūklingu, daugeli žmoniu "išgydęs" nuo įvairių ligų ir priepuolių.

Prie kryžiaus turi ilga žvyruota taka keliais nueiti. Kai kryžių pasieki, tai Kristusėlio kruvinas kojas pabučiuoji ir tuomet į dėžę (karbunką) piniga įmeti. Juo didesnį pinigą įmesi, tuo pamačlyviau. O jei pinigo nemesi, amžinai dievuliui nusidėsi, o jis tada tave apdovanosiąs visokiomis nelaimėmis.

Aukos smarkiai plaukia. Ligoti žmonės seilėja Jezusėlio kojas. Paskui daugelis sveikųjų užsikrečia bakterijomis.

Didžiausias kermošius su šventų šventaisiais esti "Šventosios traicės" atlaiduose. Tada nepakanka bažnyčios. Tada su bažnytine procesija kunigai patraukia per miestelį priemiestin, prie "stebūklingos versmės," kurios vanduo esąs pamačlyvas nuo įvairių ligų ir priepuolių. Vieni tuo vandeniu žaizdas mazgojąsi, kiti ir išsigeria. Na ir vėl aukos, ir vėl maišai pinigų.

Mums nuvykti į Panemunį buvo ilgas kelias — apie ketvertas rusiškų mylių. Bet sykį važiavome pamatyti traicės atlaidų. O kadangi turėjome miestelyje giminių, tai ir juos aplankėme. Tai buvo pirmutinis ir paskutinis kartas matyti "stebūklingas vietas."

(Bus daugiau)

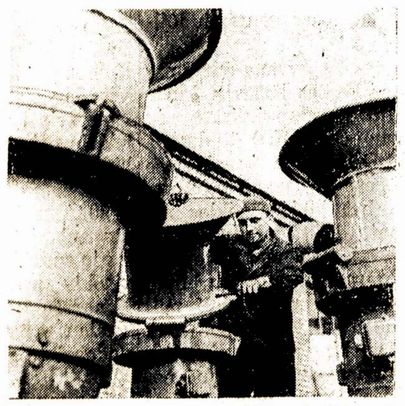

Kasmet Pabaltijo respublikų kolūkių ir tarybinių ūkių technikos parkus papildo mašinos su Tarybų Lietuvos įmonių ženklu. Pastaraisiais metais įsisavintą sudėtingų kombainų, žolės miltų gamybos agregatų, pašarų mielinimo įrengimų, šakniapiovių ir daugelio kitų žemės ūkio mašinų gamybą.

Nuotraukoje: gamyklos šaltakalvis-surinkėjas P. Kelečius surenka šakniapioves KPI-4.

Auburn, Me.

Mirė E. S. Krapavickienė

Š. m. sausio 3 d. St. Mary's ligoninėje mirė Emilija Sabaliauskaitė-Krapavickienė, 76 metų, duktė Jono ir Onos Sabaliauskų, gimusi 1888 m. spalio 31 d. Lietuvoje, Kupiškio apylinkėje.

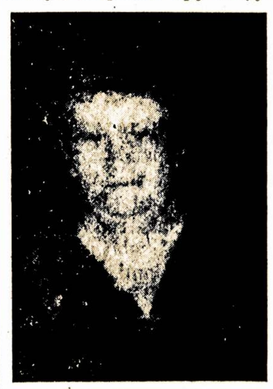

Emilija Krapavickienė

Palikusi tėvelius ir gimtąjį kaimą, ji atvyko į Ameriką 1907 m. mirželio mėn. Kaip daugeliui mūsų lietuvių ateivių, pirmieji žingsniai svetimoje šalyje jai buvo sunkūs, takai buvo ne rožėmis kloti. Po kiek laiko Emilija susipažino su jaunuoliu, apšvietą mylinčiu, Jonu Krapavicku. 1911 metų birželio 17 d. jie sukūrė puikų šeimos židinį. Nors ir sunkiai dirbdami, laisvai išauklėjo ir išmokslino savo sūnus.

Rodos, šeimos gyvenimas ėjo kuo puikiausiai. Bet 1930-31 metais jos šeimos gyvenime iškilo audra, gyvenimas tapo slidus ir vėjuotas... Visvien ji mokėjo susikontroliuoti, susiraminti.

Emilija buvo linksmo būdo ir su visais bandė gražiai sugyventi. Tai liudijo jos šermenys Fahey's koplyčioje. Prie karsto buvo sudėta daugybė gėlių vainikų.

Velionė per ilgus metus priklausė prie LLD 31 kuopos ir prieš daugelį metų, kai išeidinėjo "Moterų balsas," ji buvo gera jo rėmėja. Bet dėl neaiškių priežasčių iš kuopos pasitraukė, tačiau visada buvo su pažangiečiais.

Emilija buvo narė ir Lietuvos Dukterų pašalpinės draugijos ir per tūlą laiką ėjo pirmininkės pareigas, bet dėl ligos iš pirmininkystės pasitraukė.

Liūdesyje liko velionės gyvenimo draugas Jonas Krapavickas ir keturi sūnūs — John, Charles, Alec ir George. Liko ir dvi sesutės, viena jų Auburn, Me., ir penki anūkai; kita—Damulė—liko Lietuvoje, taipgi brolis Albinas Sabaliauskas. Sesuo Ona S. Jakavonienė mirė 1964 metų balandžio 15 d.

Velionė tapo palaidota Oak Hill kapinėse—ten, kur jau ilsisi daug laisviečių.

Vyrui Jonui, sūnums ir jų šeimoms reiškiama gili užuojauta.

O nuo manęs Tau, miela drauge Emilija, tebūna lengva svečioji žemelė. Po sunkių dienos darbų ilsėkis amžinoje ramybėje!..

Tavo draugė
Onutė Valinčienė

Florida

PHILADELPHIA, PA.

Sausio 8 įvyko LLD 10 kuopos susirinkimas. Narių dalyvavo geras skaičius, pirmininkavo J. Stasiukaitis. Valdyba nieko svarbaus neturėjo. Laiškų buvo keli ir kiekvienas apsvarstytas. Laiškas nuo LLD centro sekr. Grybo, prašantis NamoBendrovės šėrų knygų leidimo fondui nepatenkintas. Kuopiečiai gyvi, nori būti namo savininkais.

Chicagos laiškas reikale pasiuntimo delegato į antinacinę konferenciją priimtas, bet kuopa delegato nesiuntė. Išleistos brošiūros užsakymas paliktas kitam susirinkimui, sakoma, vietinis komitetas gal tai padarys. Išrinkta delegatas į "Laisvės" dalininkų suvažiavimą, kuris įvyks vasario 7 d Ozone park, N. Y. Pasveikinta suvažiavimas sų auka. Auką priduos kuopos delegatas.

Svarstyta organizacijos 50 metų jubiliejus, nutarta suruošti piietus kovo mėnesį, ir, jeigu bus parvykusi iš Lietuvos, drg. K. Petrikienę pasakyti kalbą. Prašome "Laisvės skaitytojus tėmyti prisimą kada pietūs įvyks ir dalyvauti. Komisijon surengimui išrinkta Zalnieraitienė, Tureikienė, Griciūnienė ir Ma-lis. Dalyvavusieji susirinkime gavo "Vilnies" kalendorių, nedalyvavusiems bus atiduota į namus.

Draugų baltimoriečių laiškutis reikale vasaros gegužinės Baltimorėje priimtas, nutarta jų prašymą patenkinti dalyvaujant su buso išvyka.

Teko nugirsti, kad "Laisvės" vajininkė drg. Šapranauskienė nesveikuoja ir gal pasiduos į ligoninę. Gaila geros draugės, d. Šapranauskienėnuo seniai nesveikata nusiskundžia, negalėdama senų "Laisvės" skaitytojų aplankyti laikraščio atnaujinimui. Draugė Walantienė grūmėsi su šalčiu, nedalyvavo kuopos susirinkime, bet jos gyvenimo draugas pažadėjo aplankyti tuos "Laisvės" skaitytojus, kurių prenumerata pasibaigus, pagelbėdamas Šapranauskienei.

Na, sulaukę stenų metų neapleidžiame jaunatvės metu sukurtų organizacijų, neapleidžiame veikimo, patys judėdami ir kitus ragindami. "Laisvės" vajuje dirbame vieni, išskiriant drg. Bekampio najją prenumeratą. Šiais metais drg. Pranaitis dirbo dėl LLD 133 kuopos, praeityje punktus priskaitydavo philadelphiečiams.

Penn. valstija skelbė vaikų saugumo vajų. Iškabintuose lapeliuose persergsti nepriimti nuo nepažįstamų saldainių, pasivažinėjimų, nevaikščioti tamsiose gatvėse. Daug įvyksta nelaimingų atsitikimų nuo blogos valos žmonių.

---

300 Philadelphijos pensijonierių specialiu traukiniu buvo nuvykę į Washingtoną reikalauti priimti Medicare įstatymą.

Švenčių proga 27 žmonės užmušti automobilių nelaimėse Penn. valstijoje.

U. S. Department of. Labor pranešimu Philadelphijos dirbtuvių darbininkų savaitinis uždarbis buvo $93.91.

Eugena Soltys, 55 metv, 2403 Allegheny Ave., mažos saldainių ir cigarečių krautuvės savininkė, nušauta apiplėšimo tikslu.

Sausio 5, Harrisburge, 149 legislatūros sesija prasidėjo. Gubernatorius Scrantonas savo kalboje pasigyrė, kad per du metus jo vadovybėje gerlaikis žymiai pagerėjo. Dirbančių skaičius padidėjo. Bet užtylėjo, kad Philadelphija reikalauja virš trijų milijonų dolerių skurdo naikinimui, mainų srityje nedarbas nemažėja, tūkstančiai neturi darbų.

Pirmutinėje sesijoje demokratai, didžiumoje, su keliais gubernatoriaus pasiūlymais nesutiko. Scrantonui nebus lengva pravesti sumanymus. Per porą praėjusių metų jam buvo lengva, nes respublikonai buvo daugumoje.

Transportacijos kompanija nesutinka su TWU lokalo 234 siūlomomis derybų sąlygomis, gali kilti streikas.

Philadelphijos apylinkės penkiose apskrityse 1964 metais išduota 22,829 leidimai apsivesti.

Pilietis

Brockton, Mass.

"Laisvės" vajų jau užbaigėme. Ačiū visiems, kurie atsinaujino arba naujai užsirašė laikraštį.

Sekmadienį, sausio 31 d., suplanavau sušaukti "Laisvės" skaitytojų pariukę, kuri įvyks Lietuvių Tautiško Namo patalpoje. Pradžia 2 valandą po pietų. Įžangos mokesties nebus. Turėsime užkandžių ir dragiškai pasikalbėsime, aptarsime "Laisvės" reikalus.

Montello Vyrų Dailės grupė rengia baliuką, kuris įvyks vasario 21 dieną. Pradžia 3:30 val. po pietų. Bus muzika, o grupė dainuos naujas dainas vadovybėje Al. Potsus. Įžanga tiktai 50 centų ypatai.

Serga J. Stripinis. Aplankiau jį. Taip nemenkas, bet mažai girdi ir mato — jam jau 89 m. amžiaus. Apgailestavo, kad negali atsinaujinti "Laisvę", nes negali skaityti.

Daug kas buvo susirgę ir serga slogomis. Sirgo Charles Ustupas, W. Kelly. A. Wallen dar tebėra Brocktono ligoninėje. Levasia Kaulakienė po aperacijos jau grįžo į nams, 212 Winter St. Linkiu sergantiems greitai pasveikti.

George Shimaitis

AZIJOJE GYVENA DAUGIAUSIA ŽMONIŲ

Washingtonas. — Dabar pasaulyje yra 3,284,000,000 žmonių (trys bilijonai du šimtai aštuoniasdešimt keturi milijonai). Azijoje yra daugiau pusės viso pasaulio gyventojų, būtent 1,843,-000,000.

Numatoma, kad 1980 metais pasaulyje jau bus 4,-275,000,000 žmonių.

PAKISTANO KELIAS Į KINIJĄ

Karačis. — Pakistano ir TSRS inžinieriai tiesia kelią į Sinkiango, Kinijos provinciją. Jis eis per Karakoramo kalnus. Bus padaryta tunelių. Šis kelias tarnaus pagerinimui susisiekimo.

BINGHAMTON, N. Y.

Iš LDS 6 Kuopos Susirinkimo

Sausio 4 d. laikytame L. D.S. 6 kuopos susirinkime nemažai narių dalyvavo. Šis jau trečias mėno, kai kuopos pirmininkė M. Kazlauskienė dėl nesveikatos susirinkime nedalyvavo. Susirinkimą vedė vice pirmininkė P. Jasilionienė.

Finansų sekretorė pranešė, kad įdavė pašalpos čekius: I. Veziui ir M. Kazlauskienei, kurie reiškė padėką LDS Centrui ir savo kuopai. Taipgi įduota čekis ir Frank Žvirbliui ant $500.00. Išmokėta jo 20 metų endowment "policy". Toliau sekretorė pateikė pilną LDS 6 kuopos raportą už 1964 metus. Iš raporto išryškėjo, kad kuopos iždas turi truputį finansinių trūkumų. Kaip sustiprinsime kuopos iždą finansiniai, nepadarytas joks tarimas. Ir šiame susirinkime į kuopos pirmininko vietą niekas neapsiėmė. Kodėl?... Artėjant užbaigti susirinkimą, finansų sekretorė Ona Wellus kreipiasi į narius, prašydama, kad paliuosuotų ją iš finansų sekretorės pareigų iki jos rankos išgys. Ji skundžiasi, kad daugiau negu tris mėnesius, kai jai labai skauda abidvi rankos ir negali nieko dirbti. Ypatingai, kada reikia atlikti namų darbas. Šis reikalas irgi paliktas kieno nors valioje...

Sekamas LDS 6 kuopos susirinkimas įvyks vasario 1-mą d., Sokolaune Hall, 226 Clinton St. (Įėjimas iš Jarvis St., antrame aukšte). Pradžia 6:30 val. vakare. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Nepamirškime pasirūpinti naujų narių įrašymu.

Raportas

LDS 6 kuopos pilnas 1964 metų raportas: Susirinkimų laikėme 11. Nariai duoklėmis sumokėjo $2,456.06. Pašalpomis dėl 10 narių iš centro gauta $963.30. Su pradžia 1965 metų turime 3 sergančius narius: A. Navalinską, A. Bliznik ir V. Zmitraitę-Miller, kuri yra užsimaldavusi pašalpai. Mirė du kuopos nariai: Jonas Kaminskas ir Elizabeth Tinkūnienė. Jų pomirtinėmis centras išmokėjo viso $1,600.00. Frank Žvirbliui centras išmokėjo $500.00 už jo 20 metų endowment "policy". Viso iš centro gauta $3,063.30. Mūsų LDS 6 kuopa gavo iš centro $607,24 daugiau, negu sumokėjo centrui. Netėkome 6 narių Mirė 2, dėl nesutikimo šeimoje išsibraukė 2, už vieną motina atsisakė mokėti. Vienas, gavęs "endowment" įmokėjimą ir gyvena toli nuo mūsų miesto, bent kol kas atsisakė panaujinti narystę. Vienas—pasiliko skolingas už 3 mėnesius 1064 m. Padaugėjome vienu nariu: Mikolas Simniskis persikėlė iš 57 kuopos, Worcester, Mass., į mūsų kuopą. Su 1965 metais sausio 1-ma diena mūsų LDS 6 kuopa turi 98 narius. Visi pilnai užsimokėję duokles už 1964 metus.

LDS 6 kuopos finansinis stovis: Kuopas nariai mokėdami kuopos reikalams po 10c į mėnesį, sumokėjo $117.70. Balansas 1963 metų $63.70. Sykiu $181.40. Išmokėjimų buvo: už kuopos komitetui kauciją $7.50, "Laisvei" už spaudos darbus $12.42, svetainei dėl 10 susirinkimų $30.00, kuopos komiteto algos ir jų išlaidos $138.00. Pasiliko neatmokėta Sokolaunei dėl vieno susirinkimo $3.00. Sykiu išmokėjimų buvo $190.92. Trūkumų turime $9.52.

Ona Wellus,
LDS 6 Kp. Fin. Sekr.

Chicago, Ill.

Gera buvo LLD Pirmosios apskrities konferencija

Sausio 10 dieną Mildos salėje įvyko LLD Pirmosios apskrities kuopų atstovų metinė ir jubiliejinė konferencija.

Konferenciją atidarė apskrities pirmininkas V. Vasys pusė po dešimtos valandos ryto. Jis trumpai pranešė, kad ši konferencija yra jubiliejinė, t. y. 50 metų nuo organizacijos suorganizavimo. O pats apskrities komitetas gyvuoja 45 metai. Jis per tą savo gyvavimo laiką nuosekliai veikė Čikagoje ir jos kolonijose.

Pirmininkas perskaitė dienotvarkę, apskrities komiteto parašytą. Dienotvarkė priimta vienbalsiai. Toliau eita prie prezidiumo rinkimo. Prezidiumas išrinktas sekamai: pirmininku Povilas Petronis, sekretorium S. Vėšys. Išrinkta ir rezolucijų komisija, o mandatų komisija buvo paskirta apskrities komiteto.

Kalbėjo V. Andrulis, paliesdamas LLD gyvavimo 50 metų ir jos nuveiktus darbus apšvietos ir kultūros bare.

LLD Pirmosios apskrities komiteto sekretorius raportavo už visą komitetą. Raportas buvo ilgokas ir raštiškas, tai tilps spaudoje.

Raportavo profesorius B. Kubilius iš priešfašistinio komiteto veikimo . Jis ragino siųsti delegatus į šaukiamą priešfašistinę konferenciją. LLD kuopų atstovai vietoje sudovanojo apie $60 priešfašistinei veiklai.

Drg. J. Mažeika, tarptautinės veiklos darbuotojas, raportavo, kas ir kur yra veikiama, kad bus "The Workerio" 41 metų gyvavimo atžymėjimas vasario 6 d. ir bus banketas su programa Humboldt Park, Civic Centre, 2757 West Le Moyne Ave., Čikagoje.

J. Mažeika, vienas iš rezoliucijų komisijos narių, perskaitė net 4 rezoliucijas dienos klausimais ir visos buvo priimtos vienbalsiai.

Drg. K. Šileikis, mandatų komisijos narys, pateikė raportą, kad delegatų yra 38 nuo septynių kuopų. Be delegatų dar nemažai svečių dalyvauja konferencijoje su patariamuoju balsu.

Konferencija baigėsi pasekmingai, atžymėdama LLD 50 metų jubiliejų, ir didžiavosi atliktais kultūriniais bei politiniais darbais.

Reporteris

Torrington, Conn.

Mirė Rožė Zokaitis, ilgametė "Laisvės" skaitytoja ir rėmėja, narė LLD 68 kuopos, Laisvės choro rėmėja, narė Lietuvo Sūnų ir Dukterų Draugijos, pašalpinės.

Paliko du sūnus, Viktorą, gyv. Chicago, Ill., ir Stanley, gyv. Lancaster, N. Y., dvi sesutes, Mrs. Josephine Walovich, Wapping, Conn., ir Mrs. Mary Nikzentaitienę, Hartford, Conn., ir anūkų. Paliko daug draugų ir draugių.

Velionė niekad neapleisdavo progresyvių parengimų. 23 metus gyveno Broad Brook, Conn. Ilsėkis, pažangi drauge, ramiai.

J. Žemaitis

Su Naujais Metais gavau telegramą iš Kauno, Lietuvos, nuo savo sesers sūnaus. Tai mat, kaip dabar yra, kad paprastas žmogus gali telegramą gauti iš Lietuvos. Sesers sūnus gyvena Prienų rajone.

Jie laiškuose rašo, kad jiems gerai gyventi, visko turi, nuolatos turi darbo.

Aš jiems į Lietuvą siunčiu "Laisvę" ir "Liaudies balsą". Gauna ir skaito.

Frank Kemežis

Chester, Pa,

Sausio 10 d. įvyko Vytauto Liet. Pašalpinio klubo susirinkimas. Paaiškėjo, kad 1964 metais netekome penkių narių, mirė: J. Zarskis, W. Taliunas. D. Šiaučiūnas, J. Chesna ir P. Skuodis. Gaila netekus draugų. Lai jiems būna lengva Amerikos žemelė.

Iš valdybos raportų pasirodė, kad klubas gerai stovi ir dar gali daug metų gyvuoti. 1964 metais turėjome arti 200 narių pašalpos skyriuje ir apie 500 "socialiame" skyriuje. Jeigu bus narių tarpe susitarimas, tai klubas galės gerai gyvuoti.

Finansiniai gerai stovi, išmoka pašalpas ir pomirtines ir ateityje tas užtikrinta. 1964 metais nemažai ir naujų narių prie klubo prisirašė, nes mūsų apylinkėje kito tokio klubo nėra.

Čia gerai gyvuoja Lietuvių Darbininkų Susivienijimo kuopa, kuris yra tvirtas, prie kurio paranku visiems, o ypatingai jaunuoliams, prisirašyti, nes yra skyrius, iš kurio po 20 metų jiems atmoka įmokėtus pinigus. Kas norėtų platesnių informacijų apie LDS, pašaukite A. Lipčių, TR 49266, ir gausite.

Chesterio miesto viršininkai jau susitarė su New Jersey valstijos viršininkais, kad čia per Delaware upę pastatyti tiltą. Čia upė yra plati, 40 pėdų gylio, bet prie šių laikų technikos viskas yra galima. Sakoma, kad apie birželio mėnesį darbai jau bus pradėti. Tilto pastatymas labai pagerintų susisiekimą.

Delaware apskrityje išaugo galinga industrija, dirba apie 200,000 darbininkų, visi miestai ir miesteliai susiliejo į vieną miestą. Darbai eina neblogai, bet kas jo netenka, tai kitą gauti sunku.

"Laisvės" vajus jau pasibaigė. Pas mus neblogai pasidarbavome, bet jeigu visi būtume daugiau padirbėję, tai dar geresni būtų rezultatai. Beveik kiekvienas ir kiekviena galime į Lietuvą "Laisvę" užrašyti savo giminėms. Lietuvoje žmonės myli "Laisvę" skaityti.

Dabar artinasi "Laisvės" dalininkų suvažiavimas, nepamirškime jo. Pasveikinkime su auka. Jeigu oras bus tinkamas, tai aš vyksiu į "L" dalininkų suvažiavimą.

A. Lipčius

Detroit, Mich.

LDLD 52 kuopa padarė porą tarimų, kuriuos reikia pažymėti:

Nutarė pasveikinti "Vilnies" dalininkų suvažiavimą su $10.

Kitas dalykas—apie Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos jubiliejų. Daug kalbėta tuo reikalu ir pavesta valdybai ieškoti būdų jubiliejui atžymėti.

—:—

Kadangi esu valdyboje, proponuoju LDLD Centrui, kad pasiųstų kalbėtojus į didesnes lietuvių kolonijas.

Pavasario laikas būtų patogiausias.

Kalbėtojas paaiškintų apie Draugiją, gal tuo būdu galėtum gauti naujų narių.

Kiekvienai kolonijai šaukti kalbėtoją—nėra tiek pinigų kelionės lėšoms.

Jei Centras parūpintų maršrutui kalbėtoją, tuomet kuopos pasistengtų sukviesti publiką ir suruoštų banketą arba kokią dainų programėlę. Kuopoms būtų iš to naudos.

Ką manote?

V. Zabul

Cliffside, N. J.

Gruodžio 27 d. mes turėjome LLD 77 kuopos ir LDS 115 kuopos susirinkimus.

LLD kuopos mažai narių dalyvavo, bet kurie dalyvavo, tai užsimokėjo duokles už 1965 metus, o kurie nedalyvavo, už juos sumokėjo duokles J. Bakūnas ir G. Stasiukaitis, kurie paskui iš tų narių išsirinks duokles.

G. Stasiukaitis išdavė raportus iš LLD ir LDS apskričių konferencijų. Buvo aptarta planai šių metų veikimui.

1964 metais mes netekome dviejų narių, mirė Aleksandras Lakštutis ir Antanas Ališauskas. Mirusius nariai pagerbė atsistojimu vienai minutei. A. Bakūnas ir kiti nariai pasižadėjo į mirunsių vietą gauti naujus narius.

Mūsų susirinkimai įvyksta pas Bakūnus. Jie narius dar pavaišino valgiais ir gėrimais. Didelis jiems ačiū.

G. S.

Naujas sklandytuvas

Naujausias tarybinis sklandytuvas "KAI-19" greitai tapo populiarus. Nepraėjo ir du mėnesiai, o juo buvo pasiekti keturi pasaulio rekordai. Sklandytuvą sukūrė Michailo Simonovo vadovaujama konstruktorių grupė. Tie patys konstruktoriai jau anksčiau buvo sukūrę žinomus "KAI-12", "KAI-14" ir kitus sklandytuvus.

Tačiau "Kai-19" yra visiškai naujas tarybinio sklandytuvo tipas. Nors plonų sklandytuvo sparnų ilgis yra 20 metrų, tačiau savo atsparumu jis nenusileidžia geriausiems užsienio naikintuvams. Sklandytuvas sveria truputį daugiau kaip pusę tonos. Iš vieno kilometro aukščio, jeigu atmesime oro srovių įtaką, jis gali nuskristi apie 45 kilometrus. Sklandytuvo leidimosi greitis — pusė metro per sekundę.

Sklandytuvas, padėjęs tarybiniams sklandytojams iškilti į pirmą vietą pagal pasaulinių rekordų skaičių, gali būti dviejų variantų—vienvietis ir dvivietis. Jis aprūpintas naujausiais aeronavigacijos prietaisais. Netgi važiuoklė čia įtraukiama elektros pagalba, paspaudus mygtuką. Vietoje kėdžių kabinoje įrengti pliušo guoliai. Skrendant, iš sklandytuvo gerai matoma aplinka.

PRANEŠIMAI

ELIZABETH, N. J

Prašome įsitėmyti: LDP Klubo susirinkimas perkeltas iš vasario 7 d. į vasario 14 d Įvyks Klubo kambariuose. (5-6)

WORCESTER, MASS.

Lietuvos Sūnų ir Dukterų Draugija rengia pietus Sausio-January 24 dieną. Pradžia 1 val. Vieta—Lietuvių salėje, 29 Endicott St. Bus "Turkey Dinner" už labai žemą kainą. Bus ir meninė programa. Visus kviečiame atsilankyti.

Moterų grupė (6-7)

PAIEŠKOJIMAI

Ieškau Petro Navidamsko ir Onos Navidamskas (Jokauskytė). Gyveno Philadelphia, Pa. Ji mirė 1963. Turėjo savo namus. Iš Lietuvos kilę nuo Užvermenės kaimo, Kaunas. Turiu svarbų reikalą, prašau atsiliepti, arba kas žino apie viršminėtus asmenis, praneškite man, būsiu dėkingas. Wm. B. Grigas, 118 Commonwealth Avenue, Worcester, Mass. (4-6)

PHILADELPHIA, PA. & VICINITY

HELP WANTED MALE

BODY SHOP MAN. With tools ready-willing-able to manage body shop. Only fully exp. men need apply. Wonderful opp. for right man. Apply in person. See TOM ZAPPALA at QUALITY MOTORS (formerly Foss-Hughes Ford), Industrial Highway, Essington. (3-7)

AUTOMATIC TRANSMISSION MECHANIC. Thoroughly experienced in all makes and models. Apply in person. ROY'S S & K AUTOMATIC, 241 W. White Horse Pike, Berlin, N. J. or call 783-5980. (3-7)

MECHANIC
Experienced for Pinball and Music Machines.
Call WA. 3-4272. (4-6)

tapo prezidentais 8 viceprezidentai

Aštuoni JAV viceprezidentai tapo prezidentais nebaigus prezidentams tarnybos. Keturi užėmė prezidento vietą, kada prezidentai buvo nušauti.

1865 metais A. Johnsonas tapo prezidentu po nušovimo A. Lincolno, 1881 metais Arthuras tapo prezidentu po Garfieldo nušovimo, 1901 metais T. Rooseveltas tapo prezidentu po nušovimo McKinley, o 1963 metais L. Johnsonas užėmė prezidento vietą po nušovimo John Kenedžio.

KANADA PAGERINO WELLANDO KANALĄ

Wellandas, Kanada.—Laivų apiplaukimui Niagaros krioklio Kanadoje yra įrengtas Wellando kanalas, 27 mylių ilgio, kuris jungia Ontario ir Erie ežerus.

Kanalas turi 8 šliuzus. 1964 metais per Wellando kanalą praplaukė laivų 39,000,000 tonų įtalpos. Dabar Kanados vyriausybė žymiai pagerino kanalą.

Help Wanted—Female

HOUSEKEEPER. Mature kind woman to live in. Experienced and capable of taking charge of Motherless home. Own Room. References required . 609 - TR. 7-9660. (5-8)

LPN Practicals and nurses aides, all shifts, new convalescent home in Willow Grove. Call OL. 9-3060. MAIDS for new convalescent home in Willow Grove. Call OL. 9-3060. (2-8)

HOUSEKEEPER. General Cooking, laundry. Family of 5. Live in. Sundays off. References required. VI. 4-0561. (3 -7)

HOUSEKEEPER. General housework. Live in. Own room and bath. Family of 5 and a dog. References required. Starting salary $35. Call TU. 7-9213. (3-7)

HOUSEWORK. General, no cooking. Fond of children. Live in. Own room & TV. Good salary, recent references required. TU. 7-2022. (3-7)

TURKIJA SERGANTI VALSTYBĖ

Istanbulis.—Jau per daugelį metų Turkija yra serganti valstybė. Ir 1964 metais, nepaisant Jungtinių Valstijų pagalbos, Turkija neturėjo pasisekimo. Žmonės negalėjo pilnai sumokėti užkrautus taksus, gamybos įmonėse stokavo reikmenų ir planingumo. Nuo 1945 iki 1963 metų pabaigos JAV suteikė Turkijai virš keturis bilijonus dolerių pagalbos.

STATEMENT

ARAMINGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1900 E. Allegheny Ave.
Philadelphia 34, Pa.

Savings Capital	$1,992,767.19
First Mortgage Loans	1,931,688.10
General Reserve and Surplus	184,799.62
Total Assets	2,277,036.93

JOHN C. MOST, SEC'Y-MGR.

Pagilinkite savo žinojimą apie Ameriką

JAV Darbininkų Judėjimo Istorija

Parašė Antanas Bimba

550 puslapių. Kaina $1.50.

Šioje knygoje jūs rasite nušviesta ir apibūdinta visą eilę labai aktualių klausimų iš Jungtinių Amerikos Valstijų darbo liaudies kovų istorijos. Jau vien tik skyrių pavadinimai parodo didžiulę temų ir klausimų apimtį. Pavyzdžiui:

Baltieji vergai ir jų viešpačiai
Negrų vergovė Amerikoje
Laisvieji darbininkai senovėje
Revoliucija ir nepriklausomybės karas
Proletariato klasės susiformavimas (1783-1860)
Pilietinis karas arba antroji Amerikos revoliucija
JAV ekonominis vystymasis po pilietinio karo
Aštriųjų kovų laikotarpis (1873-1880)
Streikai, Darbo Riteriai, profesinės sąjungos 1880-1886
Profesinės sąjungos ir pirmasis pasaulinis karas
Socialistai, profesinės sąjungos ir jų politinė veikla (1886-1900)
Komunistinio judėjimo Amerikoje pradžia
Didžiųjų kovų audra
Bedarbių kovos 1928-1940 metais
Streikai, profesinės sąjungos ir "Naujoji dalyba"
Ruzveltas, "Naujoji dalyba" ir komunistai

Ši knyga gaunama "Laisvės" Knygyne
Siųskite užsakymus, adresuokite:

LAISVĖ

102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y. 11417

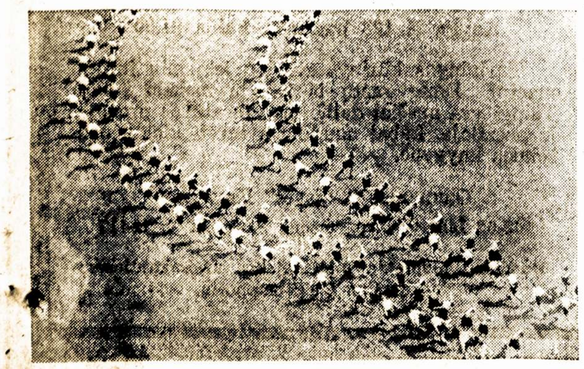

Lietuvos vaikučiai, kaip žirniukai, pabiro po pievelę.

WORCESTER, MASS.

"Laisvės" Metinis Banketas

Rengia LLD 11 Kuopa

Įvyks Sekmadienį

Sausio 31 January

Pietų pradžia 1 valandą

LIETUVIŲ SALĖJE, 29 ENDICOTT St.

Kviečiame visus dalyvauti ir prašome pakviesti ir savo draugus atsilankyti. Čia linksmai praleisite laiką. Mūsų kuopietės yra pasižymėjusios paruošimu skanių valgių. Jos ir dabar gerai mus pavaišins. Pietų kaina žema.

RENGĖJAI

Naujas blofas apie caro šeimyną

Jungtinėse Valstijose yra žmonių, kurie pasiduoda prie visokių sensacijų. Per daugelį metų tūla moteris skelbėsi esanti caro dukra Anastazija. Net po teismus tąsėsi norėdama paglemžti užsienyje likusius caro turtus. Bet, rodosi, ji nieko nelaimėjo. apart pritarimo išsenų ir turtingų moterų.

Dabar Michael Goliniewskis, 60 metų amžiaus, pasiskelbė, kad jis yra caro Nikalojaus vienatinis sūnus Aleksis. Goliniewskis iki dabar buvo žinomas kaip lenkas. Jis tarnavo Jungtinių Valstijų Centrinėje Žvalgybos Agentūroje (C.I.A.), kuri užsiima šnipavimu užsienyje. Dabar jis jau išėjęs į senatvės pensiją, gyvena Kew Gardens, New Yorko dalyje ir per mėnesį gauna iš JAV valdžios po $500 pensijos.

Goleniewskis sako, kad 1918 metais bolševikų vadai pavedė žydų kilmės karininkui Jankeliui Jurovskiui caro šeimą sušaudyti. Jurovskis jų pasigailėjo ir visą caro šeimą išgelbėjo. Jis sako, kad gyvena visos keturios caro dukterys: Olga, Anastazija, Marija ir Tatiana. Jis su jomis palaiko ryšius, bet, jų "saugumui", nesako, kur jos gyvena. Jis net paveikslą įtalpino komercinėje spaudoje, kurį Goliniewskis (Aleksis) nusiėmęs su caru ir caraite Marija 1942 metais, Lenkijoje, kurią tada buvo hitlerininkai okupavę. Jis pasakoja, kad caras mirė tik 1952 metais.

Kas slepiasi už tų pasakų? Pirma, išgalvotas "išgelbėtojas" žydų tautybės Jankelis Jurovskis, nes dabar Jungtinėse Valstijose reakciniai žydai piktai puola Tarybų Sąjungą, tai visi reakcininkai siekia bendro veikimo. Pirmiau caristai baisiai plūsdavo žydus, tai dabar jiems reikalinga sudaryti vienybei pagrindą.

Antra, M. Goliniewskis sako, kad jis, kaip "tikras caro sūnus", yra tiesioginis asmuo gavimui $500,000,000 caro turto, kuris yra Jungtinėse Valstijose.

Apie šitą sensaciją labai plačiai rašė Long Island Press iš 1965 m. sausio 11 dienos. Greta įtalpino Goliniewskio ir caro paveikslus, ir "caruko" pareiškimą: "Aš dabar dar nesirengiu maršuoti į Maskvą ir atsteigti Rusijos imperijos sostą". Tai matote, užtektų jam panorėti ir vėl būtų atsteigtas Rusijoje carizmas. Gal rasis kvailių, kurie tam patikės.

D.M.Š.

Vatikanas ir tikrai laisvas protavimas

Keisti dalykai kartais įvyksta Vatikane. Štai vienas iš jų — popiežiaus radijas prabilo apie protavimo laisvę! Jis pasakė, jog "didžiausias ateizmo priešas yra nevaržomas laisvai išsivystęs žmogaus protavimas. Į laisvą žmogaus apsisprendimą, laisvą tiesos ieškojimą ir nevaržomą žmogaus apsisprendimą, į tiesą **reikia ypatingai skatinti** (mūsų pabraukta—L. M.), norint nugalėti mūsų laikų religinę krizę."

Atvirai turime pasakyti, stiprai nustebino mus šie Vatikano ištarti žodžiai. Nustebino ne todėl, jog mes būtume laisvo protavimo priešais. Ne. Mus stebina tai, jog jie buvo tarti tamsybės, nepakantumo viskam, kas nekatalikiška, citadelėje.

Kad nebūtume tuščiažodžiais, žvilgterėkim į Romos katalikų bažnvčios gyvavimo metraštį. Prisiminkime kryžiaus karus, kardu ir kryžiumi kapojusius kitaip galvojusius lietuvius. Pagaliau Galilėjaus, Bruno, Lyščinskio ir daugelio kitų šviesaus proto žmonių likimą. Jie už tai, jog laisvai protavo, buvo deginami, bažnyčios persekiojami.

Pagaliau gal taip buvo tik praeityje, o dabar kitaip? Laisvo protavimo sistemos, kurią ragina skatinti Vatikano radijas, Romos katalikų bažnyčios praktikoje ir dabar su žiburiu nerandame. Pavyzdžiai? Štai jie!

Komunistai laikosi nuomonės, jog mokykla turi teikti moksleiviui mokslines žinias. Ateistai sako tikintiesiems: "Neluošinkite vaikų, varu vardydami juos į bažnyčią. Jie juk dar negali suprasti, kur tiesa, kur melas. Tegu subręsta ir patys apsisprendžia." Tik todėl mūsų įstatymai draudžia kulto tarnams, kokios pakraipos jie bebūtų, nuodyti nepilnamečių sąmonę. O ką gi matome gyvenime? Dvasininkai (Lietuvoje — ypač Romos katalikai) visokiausiais būdais stengiasi apraizgyti kaip tik šiuos gyvenime dar nesusigaudančius nepilnamečius. Jie tėvams kalte kala į galvas, jog būtinai reikia tempti vaikus į bažnyčią, graso pragaro kančiomis tiems seneliams, kurių devynerių dešimties metų vaikučiai nekatechizuojasi...

Kituose kraštuose irgi ne kitaip. Štai Italijoje apie laisvę kalbėti negalima, nes ten kapelionai pasirūpina tą "laisvą apsisprendimą" išguiti iš auklėjimo įstaigų. Italijos ateistai nuolat jaučia iš religininkų pusės moralius, teisinius, administracinius smūgius. Prisiminkime liūdnai nuskambėjusią Belandžių, civilinės santuokos istoriją. Juk niekas kitas, o katalikų vyskupas apskelbė viešai paleistuviais šiuos jaunavedžius tik už tai, jog jie neėmė šliūbo...

Prancūzijoje, kur valstybinėse mokyklose nedėstoma religija, laisvo apsisprendimo šalininkams reikia nuolat ginti ją nuo katalikų bažnyčios hierarchijos užpuolimų.

Visų religijų kulto tarnai, jų tarpe — ypač katalikų bažnyčios tėvai puola bet kokį tikrai savarankišką žingsnį. Tai kodėl gi bažnytininkai prabilo apie laisvę?

Komunistų skelbiami laisvės, lygybės, brolybės principai, jų politika visiems puikiai suprantami, jie kiekvienam prieinami. Pasisakyti prieš — klibantį savo autoritetą nepakelsi. Tai kodėl gi nepasinaudoti populiariais šūkiais — jėzuitiškai. Jie sako viena, kas neperdaugiausia skiriasi nuno tiesos, mokslo teiginių,, bet galvoja, veikia kitaip. Taip ir su laisvu apsisprendimu atsitiko. Jeigu mes galėtume perskaityti, kaip parašyta citata, tai greičiausiai pamatytume, jog žodis "tiesa" rašoma iš didžiosios raidės, kas bažnytininkų supratimu reikštų — "dieviškoji tiesa" — t. y. tiesa priimtina bažnyčiai. Na, o jei taip, tai apie laisvę protauti, kalbėti jau netenka.

L. Mantas

Šaltis ir sniegas pakenkė parengimui

Sausio 17 d. sekmadienis buvo nepaprastai šaltas ir snieguotas. Automobiliais tik didžiausioje bėdoje žmonės drįso iš namų važiuoti. Todėl ir mūsų LLD 185 kuopos banketas buvo dalyviais labai mažas—gal nebuvo nė pusės tiek, kiek buvo tikėtasi ir dėl kiek buvo paruošta maisto. Tad nežinia, kaip išeis finansikai — gerai, jeigu nereikės pridėti.

Kaip ten bebuvę, tie, kurie nugalėjo šalčio ir sniego baimę ir į mūsų pietus atėjo, labai džiaugėsi. Labai skaniai paruošto maisto buvo net su kaupu. Gražiai pasikalbėjome Draugijos reikalais. Išsiskirstėme pilnai patenkinti jaukia popiete.

Ačiū gabioms šeimininkėms, ačiū kuopos pirmininkui Vincui Venckūnui, kuris daugiausia parengimu rūpinosi. Nuoširdi padėka Alekui Nevinskui, kuris, neatsižvelgdamas į šaltį ir sniegą, savo automobiliumi anksti rytą į salę atvežė iš vakaro supirktą maistą. Tokių paklusnių ir visuomet pasiryžusių tokiais atvejais patarnauti, kaip mūsų Alekas, nedaug beturime.

Rep.

RYTŲ VOKIETIJOS GYVENTOJAI

Berlynas. — Vokietijos Demokratinė Respublika (Rytų Vokietija) dabar turi arti 20,000,000 gyventojų. Stoka industrijoje darbininkų. Vyrų yra daug mažiau, kaip moterų, lyginant dėl kiekvienų 5 moterų yra tik 4 vyrai.

Vilnius. Tik ką pasibaigė darbo diena, į gatves pasipylė tarnautojai, darbininkai.

Fašistiniai gaivalai gavo per nosį

Sausio 15 d. vakare Manhattane didžiuliame Statler-Hliton viešbutyje įvyko nepaprastai įdomus susirinkimas. Graži viešbučio salė buvo persipildžius entuziastiškais dalyviais. Mat, čia jie atžymėjo dvi svarbias sukaktis. Jie pagarbė Aleksandrą Trachtenbergą, sulaukusį 80 metų, uždėjėją International Publishers leidyklos ir atžymėjo tos įstaigos 40 metų sukaktį. Aišku, kad prie skaitlingos publikos sutraukimo prisidėjo fašistinių gaivalų pasikėsinimas mitingui neleisti įvykti. Tik diena prieš tai viešbučio savininkai pranešė, kad jie bijo fašistinių gaivalų pikieto ir uždaro salės duris rengėjams. Bet tuojau International Publishers vedėjas James Allen kreipėsi į teismą uždraudimo prieš savininkus. Girdi, išgarsinimas ir prisirengimas daug lėšavo. Kas tai padengs? Protingas teisėjas palaikė rengėjus ir įsakė savininkams leisti susirinkimą laikyti.

Sužinoję apie tai, pažangūs žmonės masiniai plaukė į mitingą. Buvo visa eilė gerų kalbėtojų Pats jubiliatas gražiai publikai ir kalbėtojams padėkojo. Viskas baigėsi labai entuziastiškai. Tai didelis smūgis reakciniams gaivalams, kurie norėjo pažangiesiems pakišti kojį.

Rep.

Mieste pasidairius

Brooklyne Grand Army Plazoje bus pastatytas velioniui prezidentui Kennedy paminklas su amžina švieša. Tai bus daroma aukštam pagerbimui nužudyto prezidento.

Citywide Integrated Schools Committee reiškia nepasitenkinimą vedama mokyklų integracija. Komiteto vadovybėje prasidėjo tam tikrų mokyklų boikotavimas. Pirmutinė užboikotuota mokykla yra Brooklyne num. 617. Planas yra praplėsti boikotą į kitas mokyklas. Boikotui ir minėtam komitetui vadovauja Rev. Galamison. Taip pat ir pernai mokyklų boikotas buvo jo vadovaujamas.

Manoma, kad Galamison bus suareštuotas ir pasodintas į kalėjimą, jeigu neatsisakys boikotą atšaukti.

Dabar jau galutinai patvarkyta, jog Brooklyno laivų statybos centras bus uždarytas 1966 metais. Darbo neteks 9,500 darbininkų. Kai kuriems jų valdžia žada surasti darbus kitur. Kiti patys turės susiieškoti. Bet kur juos suras?

Komunistų partijos vadas Winston ištraukė bylą prieš valdžią. Jis buvo pareikalavęs $1.000,000 už netekimą regėjimo, kuomet buvo uždarytas federaliniame kalėjime. Kaltino valdžios apsileidimą, kad jis apako.

Byla buvo pasiekus net Aukščiausiąjį teismą, kuomet žemesnieji teismai patvarkė, kad kalinys neturi teisės valdžią skųsti už kokį nors sužeidimą kalėjime.

Įdomu, kad Aukščiausiasis teismas pripažino Winstonui teisę skųsti valdžią. Tai laikoma dideliu laimėjimu, nes tai reiškia, kad kalėjimų viršininkai nuo dabar turi būti atsargesni su kaliniais.

Bet kodėl Winstonas vis tiek bylą ištraukė? Ogi todėl, jo paties paaiškinimų, teisme, prie dabartinių sąlygų, būtų labai sunku įrodyti, jog už jo nelaimę kaltas valdžios pareigūnų apsileidimas.

Paskelbta, kad įžymaus dainų kūrėjo - lyriko Oscar Hammersteino palikimas siekia $6,622,677. Jis mirė 1960 metų rugpiūčio 21 d., sulaukęs 65 metus amžiaus.

Kalbama, kad senatorius Robert Kennedy labai nepatenkintas Niujorko miesto majoro Wagnerio pasielgimu, iškeliant aikštėn, kad valstijos demokratų vadas McKeon bandė kyšiais laimėti valstijos seimelyje vadovybę. Kennedy sako, kad majoras sulaužė pasižadėjimą tą klausimą išspręsti tarp seimelio narių slaptu balsavimu.

Miesto tarybos prezidentas Screvane siūlo mieste kovai su skurdu šiemet skirti $87,900,000. Šią sumą reikėtų sudaryti šitaip: miestas iš savo iždo įneša $31,500,000, federacinė valdžia $30,600,000 ir valstijos valdžia $25,000,000. Manoma, kad taryba jo pasiūlyą priims.

Penki bankininkai pasitraukė iš Pasaulinės parodos komiteto. Jie sako, kad paroda neša didelius nuostolius, nes jos reikalai yra tvarkomi ne bizniškai.

Sausio 27 d. Niujorke atsidarys paroda apie Indiją ir jos vadus. Bus parodyta paskutinių 75 metų Indijos kova už nepriklausomybę ir jos vadai, pradedant su Gandhi. Parodos vieta: Union Carbide Building, Park Ave. ir 47th St., Manhattane. Įėjimas nemokamas. Manoma, paroda turės didelį pasisekimą.

Auksinės J. ir V. Beleckų vestuvės

Tuojau po pirmojo pasaulinio karo maspetiečiai Jonas ir Veronika Beleckai su vaikais išvyko į Lietuvą. Na, o prieš keletą mėnesių jie grįžo atgal į Niujorką. Apsigyveno Ridgewoode.

Šiemet sukako penkiasdešimt metų, kai jiedu vedė, tai sūnus Vytautas Beleckas ta proga ir suruošė balių atžymėjimui auksinio vedybinio gyvenimo jubiliejaus. Vestuvinis pokylis įvyko Apreiškimo salėje. Svečių buvo didokas skaičius, ir visi palinkėjo J. ir V. Beleckams laimingo šeimyninio gyvenimo.

Klausiau Jono Belecko, ar Vilniuje įvykdavo panašių pobūvių. "Ir dar kokių!" atsakė jis. "Vilniuje žmonės taip pat moka gražiai pasilinksminti."

Įdomu tai, kad buvo čia tokių žmonių, kurie dalyvavo jubiliatų vestuviniame pokylyje prieš 50 metų — Navickų salėje Maspethe.

K.

LANKĖSI A. MATULIS

Praėjusį trečiadienį Niujorke lankėsi Antanas Matulis, iš Levittown, Pa. (netoli Philadelphijos). Jis čia buvo atvykęs į savo sesutės laidotuves. Užeiti į "Laisvės" įstaigą jam neteko; pasikalbėjome tik telefonu.

"LAISVĖS" BANKETAS

Sekmadienį, Vasario-Feb. 7-tą dieną, "Laisvės" bendrovės dalininkų suvažiavimas prasidės 11 val. ryto. Po suvažiavimo posėdžių, apie 6-tą valandą, prasidės banketas.

Suvažiavimas ir Banketas bus

LAISVĖS SALĖJE

102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y.

Prašome visuomenę įsitėmyti datą ir vietą ir nuoširdžiai kviečiame ateiti į banketą. Aišku, kad turėsime daug svečių iš kitų miestų, nes daug "Laisvės" bendrovės dalininkų dalyvaus suvažiavime.

Banketui bilietas tik $3.50
Banketo bilietai jau pardavinėjami malonėkite įsigyti iš anksto.

Rengėjai

PER DVI DIENAS DVI MOTERIS SUBADĖ

New Yorkas. — Washington Heights dalyje niekšas keltuve mirtinai peiliu subadė Gertrudę Mason, 41 metų moterį. Už poros dienų panašiai nužudė Mary Herman, 27 metų moterį, Elmhurst miesto dalyje.

ČIANGAS "SUMOKĖJO" J. TAUTOMS SKOLĄ

Jungtinės Tautos, N. Y.— Čiang Kai-šeko valdžia sumokėjo Jungtinėms Tautoms $4,990,500 skolų. Tas jos elgesys paremia JAV reikalavimą, kad visos valstybės sumokėtų skolas.

Bet Čiang Kai-šekas tikrumoje moka Jungtinių Valstijų pinigais. Čiang Kai-šeko režimas nuo 1945 metų iki 1963 metų gavo iš JAV pagalbos pinigais ir reikmenimis $4,428,300,000.

New Yorkas. —Sausio 15 dieną New Yorke buvo tik 10 laipsnių virš zero.

New Yorkas. — Žiemos metu New Yorke įvyksta daug gaisrų nelaimių, ir daugiausiai dideliuose apartmentiniuose namuose. Žūva ir žmonių.

LLD 1 kuopos nariams

LLD 1-ios kuopos susirinkimas įvyks sausio 25 d., 7:30 val., Laisvės salėj. Turime daug svarbių reikalų apsvarstyti. Prašome visus narius dalyvauti, pradėti metus rūpestingai. Valdyba

New Haven, Conn.—Yale universitetas statys naujų pastatų, kurių pastatymui ir įrengimui bus reikalinga $100,000,000.

"LAISVĖ"

gaunama ant naujos stoties Williamsburge po numeriu:

380 So. 2nd Street
kampas Hooper Street

Tarptautinė Moters Diena

Parašė Ksavera Baltrūnytė-Karosienė
Knyga iš 125 puslapių, kaina $1.00

Gilus šaltinis istorinių davinių iš moterų organizuotos veiklos bei kovų už lygias su vyrais pilietines teises. Moterų kovos už taiką, lygybę ir brolybę tarp tautų ir visų žmonių ant mūsų žemės skritulio.

Keletas iš daugelio svarbių skyrių:

Krikščionybė ir Feodalizmas
Moterų Kovos 19-tame Šimtmetyje
Pirmas Moterų Suvažiavimas JAV
Kovo 8-toji Moters Diena
Iškovojimas Balsavimo Teisų
Moterų Tarybos Lietuvoje
Lietuvių Moterų Veikla Amerikoje
Pasaulinis Moterų Kongresas

Gaunama "Laisvės" Knygyne

Užsisakydami adresuokite:

Laisve
102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N.Y., 11417

"Vilnies" Kalendorius, 1965 Metams

Suredagavo Leonas Jonikas
Knyga iš 128 puslapių, kaina $1.00

Turiningas kūrinys svarbių istorinių informacijų. Daug raštų iš įvairių mokslo šakų. Taipgi yra apsčiai dailiosios literatūros prozoje ir poezijoje. Labai naudingas turėti kiekvienos šeimos knygyne.

Gaunamas "Laisvės" Knygyne

102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y. 11417

Duodame niuolaidą platintojams, užsisakantiems ne mažiau 5 egzempliorių.